

Høringsnotat
innsyn i aksjeeierbok og
aksjeeierregister, og i eiere av
forvalterregistrerte aksjer

Nærings- og fiskeridepartementet

3. juni 2024

1	Innledning.....	4
1.1	Innholdet i høringsnotatet.....	4
1.2	Verdien av åpenhet og andre viktige hensyn.....	5
1.3	Forventet dato for ikraftsetting.....	7
2	Tilgrensende arbeider.....	8
2.1	Arbeidsgruppe som skal foreslå en modell for enklere tilgang til opplysninger om eierskap til aksjer.....	8
2.2	Opplysninger om konsernforhold.....	8
2.3	Kartlegging av offentlige myndigheters bruk av eierskapsopplysninger, inkludert aksjeeierinformasjon.....	9
2.4	Register over reelle rettighetshavere.....	9
2.5	Tidligere høringer om innsyn i aksjeeierbok og tilgrensende regelverk..	11
3	Omfanget av endringer i aksjeeierskap, fordelingen av selskaper som har aksjeeierbok og aksjeeierregister.....	11
4	Innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret.....	15
4.1	Gjeldende rett.....	15
4.2	Departementets vurdering.....	17
4.2.1	Den teknologiske utviklingen og behovet for ny forskrift.....	17
4.2.2	Formatet for innsynet.....	17
4.2.3	Frist for å gi innsyn.....	19
4.2.4	Hvor oppdatert opplysningene skal være.....	21
4.2.5	Dekning av kostnader.....	23
4.2.6	Håndtering av gjentatte innsynskrav eller misbruk.....	26
4.2.7	Tilgjengeliggjøring på generalforsamling.....	27
4.2.8	Håndhevelse av reglene om innsyn.....	27
4.2.9	Ansvar for opplysningene.....	29
5	Innsyn i hvem som eier forvalterregistrerte aksjer.....	29
5.1	Gjeldende rett.....	29

5.1.1	Generelt om forvalterregistrering	29
5.1.2	Behov for forskriftsregulering for at innsynsretten kan tre i kraft	30
5.1.3	Endringsdirektiv til aksjonærrettighetsdirektivet (SRD II).....	30
5.1.4	Innsynsrett for selskapet og offentlig myndighet	32
5.1.5	Allmennhetens innsynsrett	32
5.2	Departementets vurdering	33
5.2.1	Innledning.....	33
5.2.2	Frist for å utlevere opplysninger.....	33
5.2.3	Format ved utlevering	35
5.2.4	Hvor oppdaterte opplysningene skal være	36
5.2.5	Dekning av kostnader	36
5.2.6	Utlevering av eksisterende oversikter	38
5.2.7	Håndhevelse av reglene om innsyn	39
5.2.8	Periodisk offentliggjøring	40
6	Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene.....	43
6.1	Konsekvenser for og ved større åpenhet om aksjeeiere	43
6.2	Konsekvenser av reglene om innsyn i forvalterregistrerte aksjer.....	44
6.3	Konsekvenser for selskapene.....	45
6.4	Konsekvenser for offentlige myndigheter	45
7	Departementets forslag.....	46

1 Innledning

1.1 Innholdet i høringsnotatet

Åpenhet om maktstrukturer er en grunnleggende verdi i det norske samfunnet. Denne åpenheten omfatter også hvem som eier aksjer i norske aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper. Departementet oppfatter at det er et bredt politisk ønske om økt åpenhet om hvem som er eiere i norske aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper.

I dag er det lovpålagt for aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper å føre oversikter over sine aksjeeiere i enten en aksjeeierbok eller i et aksjeeierregister hos en verdipapirsentral. Aksjeselskaper kan velge om oversikten skal føres som en aksjeeierbok, eller om selskapet skal registrere seg hos en verdipapirsentral, og dermed føre aksjeeierregister. For allmennaksjeselskaper er det krav om registrering hos en verdipapirsentral,¹ og disse selskapene må dermed føre aksjeeierregister.

Enhver har lovhjemlet rett til innsyn i hvem som er innført i aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret. Selv om det slik er åpenhet om hvem som eier aksjer, kan informasjonen oppleves lite tilgjengelig. Det er mange som kan ha bruk for informasjon om aksjeeiere, blant annet mulige kontraktsparter, forbrukere, de som skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger, pressen og andre.

For å sikre større åpenhet om aksjeeiere arbeider regjeringen for større åpenhet om hvem som eier aksjer i norske selskaper. Regjeringens arbeid foregår langs flere akser. I dette høringsnotatet foreslår Nærings- og fiskeridepartementet en ny forskrift som skal regulere allmenhetens innsyn i aksjeeierboken og innsyn i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer. Departementet viser til Meld. St. 15 (2023–2024) der det i punkt 9.3 fremgår at regjeringen vil «ferdigstille igangsatt arbeid med å vurdere reguleringen av innsyn i og offentlighet om aksjeeieropplysninger.» Dette forskriftsforslaget er en del av dette arbeidet.

Se også om andre pågående arbeider i kapittel 2, der også tidligere høringer og tidligere tilgrensende arbeider er omtalt. Som omtalt i punkt 2.1 pågår det et arbeid for større åpenhet om aksjeeiere der de mulighetene teknologien gir til å få innsyn i opplysninger, skal avveis og drøftes. Dette arbeidet er blant annet en oppfølging av to anmodningsvedtak fra Stortinget. I 2014 ba Stortinget daværende regjering om å etablere «en offentlig løsning med informasjon om eiere av aksjeselskaper som sikrer større åpenhet». (Anmodningsvedtak nr. 496 16.6.2014) Stortinget ønsket «å sikre bedre tilgang på informasjon om eiere av aksje-selskaper, både sammenlignet med informasjonen i dagens aksjeeierbøker og med opplysningene i Skattedirektoratet[s] aksjonærregister.» (Innst. 261 L (2013–2014) punkt 8.3.2) I dette høringsnotatet foreslår departementet en

---

¹ En verdipapirsentral er et foretak som opererer et verdipapiroppgjørssystem, og som i tillegg tilbyr minst én av de to andre hovedtjenestene (1) første innføring av finansielle instrumenter i et kontobasert system (innføringstjeneste) og (2) levering og vedlikehold av verdipapirkonti på øverste nivå (sentral kontoføringstjeneste). Dette følger av verdipapirsentralforordningen som er gjennomført i verdipapirsentralloven § 1-1.

forskrift som skal gjøre innsyn i aksjeeierbok og i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer, lettere tilgjengelig. I behandlingen av Dokument 8:11 S (2023–2024), vedtok Stortinget 14. mars 2024 å be «regjeringen raskest mulig få på plass et oppdatert aksjonærregister i sanntid». (Stortingets vedtak 521.) Dette forslaget er ikke ment å være det endelige svaret på anmodningsvedtakene, men en del av arbeidet for å sikre større åpenhet om aksjeeiere.

I kapittel 3 gis en omtale av omfanget av endringer i aksjeeierskap, og hvor mange selskaper som fører hhv. aksjeeierbok og aksjeeierregister.

Allmennhetens rett til innsyn i aksjeeierboken reguleres i dag gjennom forskrift 4. november 1976 nr. 1 om aksjebokens offentlighet i aksjeselskaper og kommanditt-aksjeselskaper. Det har vært en betydelig teknologisk utvikling siden den ble vedtatt, og departementet foreslår å utarbeide en ny og oppdatert forskrift. Forslag til ny forskrift som regulerer innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret er behandlet i kapittel 4.

Selv om det er åpenhet om aksjeeierboken og aksjeeierregisteret, er det noen aksjeeiere som ikke fremgår av aksjeeierregisteret. Aksjeeierregisteret er bygget opp med et kontosystem der hver enkelt aksjeeier har egen konto i verdipapirsentralen der de har sitt/sine eierskap, og der selskapet også har en konto med oversikt over hvem som er aksjeeier. Utenlandske aksjeeiere har lov til ha sitt aksjeeierskap stående på en annens konto, og har da selv ikke konto i norsk verdipapirsentral. Kontoinnehaveren kalles en forvalter. Forvalteren bistår aksjeeieren ved bl.a. å formidle beskjeder og overføringer. For å kunne opptre som forvalter må man ha tillatelse fra Finanstilsynet. I slike tilfeller vil det være forvalterens navn som fremgår av aksjeeierregisteret, og det vil derfor ikke synes hvem som eier de forvalterregistrerte aksjene. Stortinget har vedtatt at allmennheten har rett til innsyn også i hvem som er eiere av slike aksjer, jf. allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd. I påvente av at departementet gir nærmere bestemmelser om innsynsretten i forskrift, ble ikke allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd satt i kraft. Departementet foreslår derfor bestemmelser om innsyn i hvem som eier forvalterregistrerte aksjer, slik at allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd kan tre i kraft. Dette er omtalt i kapittel 5. I dette kapitlet vurderes også om det skal foreslås en periodisk offentliggjøring av eiere av forvalterregistrerte aksjer. Departementet foreslår at selskaper med forvalterregistrerte aksjer skal offentliggjøre en oversikt over eierne av disse aksjene én gang i året, se punkt 5.2.8.

Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene er behandlet i kapittel 6.

Departementets forslag til forskriftsbestemmelser fremgår av kapittel 7.

1.2 Verdien av åpenhet og andre viktige hensyn

Åpenhet om hvem som eier aksjer har vært lovfestet i Norge siden aksjeloven av 1976. Departementet trakk den gangen² frem behovet for å få forståelse av maktforholdet i selskapet. Departementet kunne ikke se at aksjeeierne hadde krav på konfidensiell

---

² Ot.prp. nr. 19 (1974–75) punkt 4.3.2

behandling, og konkluderte med at det var viktig med generell åpenhet rundt opplysningene i aksjeeierboken.

Åpenhet om aksjeeiere ble videreført da gjeldende aksjelov trådte i kraft 1. januar 1999. Etter departementets vurdering³ burde det fremdeles være full åpenhet omkring eierforholdene i norsk næringsliv. Departementet mente at en slik åpenhet hører naturlig hjemme i et demokratisk samfunn. Departementet skrev at innsyn i eierforhold særlig syntes nødvendig for at pressen skulle kunne avdekke kritikkverdige forhold i næringslivet, og at bedret informasjonsflyt som oftest ville være gunstig for markedets samfunnsøkonomiske effektivitet.

Departementets vurdering er at disse hensynene fremdeles gjør seg gjeldende. Siden de nevnte uttalelsene i forarbeidene, har det imidlertid vært en voldsom teknologisk utvikling. Den gang var det aktuelt å gi innsyn i den fysiske aksjeeierboken eller utskrift av elektronisk aksjeeierbok som bare var fysisk tilgjengelig for gjennomsyn hos det enkelte selskap. I dag føres de aller fleste aksjeeierbøker elektronisk, og innsyn kan gis ved å oversende kopier av aksjeeierboken, eller det kan utvikles innsynsløsninger hos tjenesteleverandører. Alle aksjeeierregistre føres elektronisk ved hjelp av kontosystemer hos en verdipapirsentral. Den norske verdipapirsentralen Euronext⁴ arbeider med å utvikle en løsning som kan gi enklere innsyn i de selskapene som har aksjeeierregister i den verdipapirsentralen, for de selskapene som ønsker å benytte seg av denne tjenesten.

Dagens elektroniske løsninger, og muligheten for samkjøring av data, gir helt andre muligheter til både å fremskaffe opplysninger og til å gi innsyn i opplysninger. Blant annet har flere private aktører laget offentlig tilgjengelige innsynsløsninger basert på uttrekk fra aksjonærregisteret til Skatteetaten.⁵ De private aktørene setter dette også i sammenheng med annen tilgjengelig informasjon, som informasjon om styreverv eller andre roller fra Enhetsregisteret hos Brønnøysundregistrene.

Ved full utnyttelse av de løsningene dagens teknologi kan gi, vil allmennheten kunne få tilgang til langt flere opplysninger om personer som eier aksjer, vise opplysninger i sanntid, opplyse om tegningskurs og aksjepris/kjøpesum, gi tilgang til historiske opplysninger, adgang til kryssøk på person eller selskap, adgang til viderebruk og til sammenstillinger. Med kryssøk menes å søke hva bestemte personer, fysiske eller juridiske, eier, i motsetning til å søke opp hvem som eier det enkelte selskap. Disse mulighetene gjør at de hensyn som begrunner større åpenhet enn i dag, også må vurderes i lys av de mulighetene for innsyn i flere opplysninger og på andre måter, som den nye

---

³ Ot.prp. nr. 23 (1996–97) punkt 8.6.4

⁴ «Euronext» brukes i dette høringsnotatet som samlebetegnelse på ulike enheter i Euronext, herunder Euronext Securities Oslo, Euronext Oslo Børs og Euronext Corporate Services.

⁵ Aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper skal hvert år gi informasjon om sine aksjeeiere til Skatteetaten. Informasjonen omfatter alle kjøp- og salg hvert år, og gir oversikt over eierskap per 31.12 hvert år. Informasjonen går inn i Skatteetatens aksjonærregister. Aksjonærregisteret oppdateres med andre ord én gang i året. Databasen er et internt arbeidsverktøy som brukes til skatteformål, både formuesberegning per 31.12 og gevinst og tap ved aksjeomsetning i løpet av året. På forespørsel om innsyn kan enhver få uttrekk av informasjon om eierskap per 31.12. Informasjonen er tidligst tilgjengelig i uttrekk i mai måned det påfølgende året.

teknologien gir. Dette gjelder både de mulighetene som åpnes, og de utfordringene som kan oppstå. I tillegg stiller regelverk om personvern krav om at større åpenhet også må vurderes opp mot både nasjonal personvernlovgivning, internasjonale og grunnlovfestede krav til vern om privatliv og EØS-rett.

Større tilgang til eierskapsinformasjon enn det vi allerede har i dag, berører etter departementets oppfatning mange ulike interesser og samfunnshensyn. Til dels kan slike hensyn være motstridende.

Større åpenhet om eierforhold kan gi økt tillit til næringslivet og vil øke allmennhetens mulighet til å kontrollere kapitalmarkedene. Åpenhet er også viktig for tilliten mellom kontraktsparter og -motparter, og kan være et viktig ledd i undersøkelsen av mulige samarbeidspartnere, kunder og leverandører. I tillegg er åpenhet viktig for å kunne avdekke ulovlige forhold og hindre økonomisk kriminalitet, og med det styrke konkurransesituasjonen for lovlidige foretak. Det må også tas hensyn til enkeltpersoners ønske om å holde sine økonomiske disposisjoner privat, og samfunnets generelle ønske om å unngå at opplysninger blir misbrukt ved identitetstyveri eller svindel. Større åpenhet øker også behovet for at opplysningene er korrekte. Det må avklares hvem som har ansvar for at opplysningene er korrekte og det bør tas hensyn til hvor store ressurser selskapene bruker for å tilgjengeliggjøre informasjonen. Man kan heller ikke se bort fra at opplysninger kan legge grunnlag for overvåking av enkeltpersoner, ved for eksempel kunne vise informasjon om investeringer som ved misbruk kan føre til store tap. Pressen har omtalt både direktørsvindel og bjellesauer⁶ på bakgrunn av informasjon om aksjeeiere. Dette kan særlig bli aktuelt ved reell sanntidsinformasjon sammen med innsyn i historiske opplysninger. Selv om den enkelte opplysning ikke i seg selv synes problematisk å gi innsyn i, kan sammenstilling med annen informasjon skape nye utfordringer.

Utfordringene er derfor ikke like store for de temaene som behandles i denne forskriften. Det er innsyn i enkelte aksjeeierbøker eller aksjeeierregistre, altså oversikter for det enkelte selskap og bare den informasjonen som fremgår av aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret. Det gjelder også innsyn i hvem som eier forvalterregistrerte aksjer i ett enkelt selskap. Skal informasjonen sammenstilles med annen informasjon, må det gjøres av tredjeparter som skaffer seg tilgang til informasjonen. Disse må selv gjøre vurderinger av hvilke rammer som gjelder for deling og sammenstilling av informasjonen.

Forslag til å regulere større åpenhet om aksjeeiere i norske selskaper, må bygge på en avveining av de ulike hensynene. Et regelverk som består av lover og forskrifter bør også legges opp slik at de tar høyde for en fremtidig teknologisk utvikling.

1.3 Forventet dato for ikraftsetting

Forslagene i dette høringsnotatet innebærer nye plikter for selskapene. I utgangspunktet tar departementet sikte på at forskriftsbestemmelsene som foreslås i dette høringsnotatet

---

⁶ Bjellesau er et begrep brukt i overført betydning innen finans om profilerte investorer som innehar en ledende rolle i markedet, og dermed er i stand til å dra med seg andre, mindre profesjonelle investorer. <https://no.wikipedia.org/wiki/Bjellesau>

kan fastsettes høsten 2024 og tre i kraft 1. januar 2025. Dette vil gi selskapene nok tid til å sette seg inn i reglene, og legge til rette for større innsyn. Vi ber spesielt om høringsinstansenes syn på om potensiell ikrafttredelse neste årsskifte vil gi selskapene nok tid.

2 Tilgrensende arbeider

2.1 Arbeidsgruppe som skal foreslå en modell for enklere tilgang til opplysninger om eierskap til aksjer

I januar 2024 oppnevnte Nærings- og fiskeridepartementet en arbeidsgruppe som skal vurdere hvordan privates tilgang til eierskapsinformasjon i aksjeselskaper, allmennaksjeselskaper og SE-selskaper⁷ kan reguleres, og hvordan offentlighet om slik eierskapsinformasjon kan reguleres.

Arbeidsgruppen skal gi anbefalinger til hvordan man kan oppnå større åpenhet om aksjeeiere, og rammene for hva som kan deles og hvordan. Arbeidsgruppen skal gi anbefalinger om hvordan ulike hensyn kan avveies og balanseres i et regelverk som skal gi allmennheten enklere tilgang til informasjon om eierskap til aksjer.

Arbeidsgruppen skal levere sin rapport til Nærings- og fiskeridepartementet innen utgangen av juni 2024. Arbeidsgruppens rapport er et innspill til Nærings- og fiskeridepartementets arbeid med nytt regelverk, og anbefalingene fra arbeidsgruppen vil inngå som et kunnskapsgrunnlag i departementets utredning av rammer for større åpenhet om aksjeeiere, som blant annet forventes å gi lettere tilgang til slik informasjon. Rapporten vil bli offentliggjort.

2.2 Opplysninger om konsernforhold

Selskaper som inngår i konsern, skal rapportere dette til Enhetsregisteret, jf. forskrift om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret, kapittel 2.⁸ Rapporteringsplikten gjelder også informasjon om utenlandsk konserntilknytning. Kravet om å rapportere konserntilknytning ble innført i 1997, og konsernoversiktene i Enhetsregisteret er offentlig tilgjengelig og kan bestilles gratis på www.brreg.no. Langt fra alle selskaper oppfyller denne rapporteringsplikten. Informasjon om konsernstrukturer er etterspurt av mange, men den mangelfulle rapporteringen fører til at konsernoversiktene brukes i mindre grad. Departementet igangsatte derfor i 2024 et arbeid for å øke bevisstheten om dette kravet, slik at flere selskaper rapporterer om konserntilknytning. Skatteetaten har estimert at 152 023 selskaper inngår i konsern.⁹ Informasjon om konsernstrukturer innebærer derfor at eierskap i alle datterselskaper vil fremkomme hvis rapporterings-

---

⁷ SE-selskap er et europeisk selskap som har mer enn én EØS-stat som sitt marked, og som enklere kan drive grenseoverskridende virksomhet innenfor EØS.

⁸ <https://lovdata.no/forskrift/1995-02-09-114>

⁹ Skatteetatens definisjon av konsern.

plikten oppfylles. Økt rapportering og økt bruk av konsernoversiktene vil også bidra til større åpenhet om aksjeeiere.

Departementet vurderer parallelt endringer i reglene om reglene om rapportering av opplysninger om konserntilknytning, slik at det skal bli klarere for de rapporteringspliktige hva som skal rapporteres.

2.3 Kartlegging av offentlige myndigheters bruk av eierskapsopplysninger, inkludert aksjeeierinformasjon

På oppdrag fra regjeringen kartla Skatteetaten, Kartverket og Brønnøysundregistrene i 2023 ulike offentlige myndigheters mulige bruk av opplysninger om direkte og indirekte eierforhold til aksjer og fast eiendom. Etatene har redegjort for hvilke opplysninger det er hensiktsmessig å benytte, i hvilken sammenheng de kan benyttes og hvilke formål som begrunner myndighetenes bruk av opplysningene. Kartleggingen omfattet også en oversikt over hvilke eierskapsopplysninger myndighetene har tilgang til i dag, hvordan de får tilgang til opplysningene (kilder) og hvordan disse deles mellom myndighetene. Rapporten ble levert 31. desember 2023. Nærings- og fiskeridepartementet vurderer sammen med Finansdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet oppfølging av rapporten.

2.4 Register over reelle rettighetshavere

Parallelt med Nærings- og fiskeridepartementets ulike arbeider for større åpenhet om aksjeeiere, jobber Finansdepartementet med å etablere register over reelle rettighetshavere. Både større åpenhet om aksjeeiere og et register over reelle rettighetshavere, vil bidra til å øke gjennomsiktigheten i hvem som eier og kontrollerer næringslivet. Departementet vil derfor redegjøre for sammenhengen mellom aksjeeiere og reelle rettighetshavere og gi en kort i oversikt over Finansdepartementets pågående arbeid med endring i lov om register over reelle rettighetshavere.

En aksjeeier er den som eier aksjer i et selskap. Med aksjeeier menes alle som eier aksjer i et selskap, uavhengig av hvor mange aksjer eller hvor stor andel av aksjene aksjeeieren eier. Det kan være både en fysisk person og en juridisk person, for eksempel et annet aksjeselskap. Et selskap kan være eid av et annet selskap i flere ledd bakover. Også sammenslutninger uten eiere, for eksempel stiftelser, kan eie aksjer.

Med reell rettighetshaver i dette notatet menes «... den eller de fysiske personene som i siste instans eier eller kontrollerer en juridisk person, arrangement, enhet eller annen sammenslutning», se lov 1. mars 2019 nr. 2 om register over reelle rettighetshavere § 3 andre ledd. Reelle rettighetshavere vil ha en viss kontroll over selskapet, fordi det er den eller de fysiske personene som i siste instans eier eller kontrollerer et aksjeselskap. Dette kan være ved eierskap, enten direkte eller ved å eie et selskap som eier, uavhengig av lengden på eierrekken. Er det tale om eierskap, må den fysiske personen direkte eller indirekte eie mer enn 25 prosent av eierandelene, som i et aksjeselskap eller allmennaksjeselskap vil være aksjene, jf. forskrift til lov om register over reelle

rettighetshavere § 2-1. Også personer som på annet grunnlag enn direkte eierskap kan stemme for mer enn 25 prosent av stemmerettighetene omfattes av reglene om reelle rettighetshavere, der de direkte eller indirekte kan utpeke eller avsette mer enn halvparten av den juridiske personens eller sammenslutningens styremedlemmer eller tilsvarende, eller som på annen måte utøver kontroll over selskapet.

Aksjeeier vil i en del tilfeller være sammenfallende med reell rettighetshaver, men langt fra alltid. Innsyn i hvem som er aksjeeiere er dermed heller ikke det samme som innsyn i hvem som er reelle rettighetshavere.

For å kunne identifisere reelle rettighetshavere har EU vedtatt regler¹⁰ som stiller krav om at selskapene må identifisere sine reelle rettighetshavere, og at det skal opprettes et register over reelle rettighetshavere. Reglene er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett i lov om register over reelle rettighetshavere, med tilhørende forskrift. Formålet med loven er å legge til rette for rapporteringspliktiges, myndighetenes og andres tilgang til opplysninger om reelle rettighetshavere.

Lovreglene om selskapenes plikt til å identifisere og innhente opplysninger om reelle rettighetshavere trådte i kraft i 2021. I påvente av utvikling av tekniske løsninger for registeret, ble ikke regler om selve registeret over reelle rettighetshavere satt i kraft.

I en EU-dom¹¹ fra november 2022 konkluderte EU-domstolen med at en bestemmelse i femte hvitvaskingsdirektiv, som pålegger medlemslandene å gjøre opplysninger om reelle rettighetshavere tilgjengelige for allmennheten uten nærmere vilkår,¹² var ugyldig, fordi den var i strid med retten til vern av privatliv og beskyttelse av personopplysninger som begge er beskyttet av EU-pakten. Det norske registeret skulle legge til rette for at «enhver» skulle få tilgang til de fleste registrerte opplysninger gjennom en åpen løsning. EU-dommen skapte tvil om adgangen til å åpne registeret for «enhver» uten nærmere vilkår. Norge er ikke medlem av EU og ikke bundet av EU-pakten, men Norge er forpliktet av rettsgrunnlag (Grunnloven § 102, EMK artikkel 8, personopplysningsloven) som tar opp i seg mye av de samme vurderingsmomentene som EU-domstolen bygger på etter EU-pakten.

Finansdepartementet konkluderte med at dommen gjorde det nødvendig å utrede dens betydning for det norske regelverket. I Prop. 74 LS (2023–2024) foreslås det en endring av lov om register over reelle rettighetshavere § 11 for å legge til rette for en gradvis utrulling av registeret. I proposisjonen foreslås det en bestemmelse som gir rett til innsyn for rapporteringspliktige, offentlige myndigheter, media, sivilsamfunnsorganisasjoner og høyere utdanningsinstitusjoner. Videre foreslås det en forskriftshjemmel for å regulere innsyn for øvrige grupper. Det er dermed ikke i denne omgang foreslått om og ev. hvordan innsyn for «enhver» skal løses.

---

¹⁰ EUs fjerde hvitvaskingsdirektiv (direktiv (EU) 2015/849) artikkel 30

¹¹ Forente saker C-37/20 og C-601/20 (Sovim)

¹² EUs femte hvitvaskingsdirektiv (direktiv (EU) 2018/843) er per 16. april 2024 tatt inn i EØS-avtalen med konstitusjonelt forbehold. I Prop. 74 LS (2023–2024), som ble fremmet 5. april 2024, er Stortinget bedt om å samtykke til å ta direktivet inn i EØS-avtalen, slik at forbeholdet kan heves.

2.5 Tidligere høringer om innsyn i aksjeeierbok og tilgrensende regelverk

Ulike regjeringer har flere ganger foreslått ulike løsninger for større åpenhet om aksjeeiere.

I høring fra Nærings- og handelsdepartementet 30. juni 2003¹³ foreslo departementet en ny forskrift om innsyn i aksjeeierbok og aksjeeierregister. Departementet foreslo en modernisering uten store materielle endringer, med utgangspunkt i at aksjeloven og allmennaksjeloven var vedtatt, og at aksjeeieroversikter føres på en annen måte enn da forskriften ble vedtatt. Forslaget ble ikke fulgt opp.

I høring fra Nærings- og fiskeridepartementet i samarbeid med Finansdepartementet 22. desember 2015¹⁴ foreslo departementene flere mulige alternativer for å etablere en offentlig løsning med informasjon om eierskap i aksjeselskaper. I høringsnotatet ble alternative løsninger som kan gi bedre tilgang til opplysninger om aksjeeiere, skissert. De alternative løsningene var:

- Tilrettelegging for søk i uttrekk av eierinformasjon fra Skatteetatens aksjonærregister
- Hvert selskap pålegges å gjøre informasjon om egne aksjeeiere offentlig tilgjengelig
- Elektronisk aksjeeierbok i Altinn
- Aksjeeieropplysningsregister hos Brønnøysundregistrene
- Aksjeeieropplysningsregister i privat regi

Forslaget ble ikke fulgt opp.

I høring fra Nærings- og fiskeridepartementet 19. november 2019 om ny lov om røystingsrådgyvarar og endringer i aksjelovgivning mv.¹⁵ foreslo departementet bestemmelser som vil gi økt åpenhet om aksjeeiere. Det ble også foreslått regler som gjør det enklere for eiere av forvalterregistrerte aksjer å motta informasjon fra selskapet, samt å delta og stemme på selskapets generalforsamling. Forslagene ble fulgt opp i endringslov 11. juni 2021 nr. 84 om endringer i aksjelovgivning mv. (åpenhet om eierskap og deltakelse på generalforsamlingen) der blant annet forskriftshjemmel for offentliggjøring av aksjeeieroversikt og lovbestemmelse om innsyn i forvalterregistrerte aksjer ble vedtatt. Forarbeidene til bestemmelsene er Prop. 136 LS (2020–2021) og Innst. 597 L (2020–2021).

3 Omfanget av endringer i aksjeeierskap, fordelingen av selskaper som har aksjeeierbok og aksjeeierregister

Per 31. januar 2024 var det registrert 397 739 aksjeselskaper og 232 allmennaksjeselskaper i Foretaksregisteret. Av disse fører 818 aksjeselskaper aksjeeierregister i Euronext. Resten av aksjeselskapene fører oversikten over sine

---

¹³ [Høring - utkast til forskrift om innsyn i aksjeeierbok og aksjeeierregister - regjeringen.no](#)

¹⁴ [Høring - Økt åpenhet om informasjon om eiere i aksjeselskaper - regjeringen.no](#)

¹⁵ [Høring om ny lov om røystingsrådgyvarar og endringer i aksjelovgivning mv. - regjeringen.no](#)

aksjeeiere i en aksjeeierbok. Samtlige registrerte allmennaksjeselskaper fører aksjeeierregister i Euronext.

Per 31. januar 2024 var det 173 allmennaksjeselskaper eller egenkapitalbevis notert på Oslo Børs (hovedlisten), 12 allmennaksjeselskaper eller egenkapitalbevis notert på Euronext Expand, og 88 aksjeselskaper, allmennaksjeselskaper eller egenkapitalbevis listet på Euronext Growth.

Departementet har innhentet tall fra Skatteetaten om endringer i aksjeeierskapet i norske aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper. For at tallene skal være mest mulig pålitelige, brukes tall fra 2022 som er kvalitetssikret av Skatteetaten. Per 31. desember 2022 var det registrert totalt 384 287 aksjeselskaper og 241 allmennaksjeselskaper i Foretaksregisteret. Tallene fra Skatteetaten kan avvike noe fra Foretaksregisterets tall og mellom de ulike tabellene på grunnlag av hvilke uttrekk som ble gjort da statistikken ble utarbeidet. Tallene gir likevel gode indikasjoner på eierskapsendringer i norske aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper.

Skatteetatens oversikt over antall aksjeeiere¹⁶ i norske aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper er basert på selskaper som har rapportert aksjonærregisteroppgave for 2022. Skatteetaten har ikke oversikt over hvilke selskaper som handles på åpne handelsplasser, men for å kunne handles på en slik handelsplass, må selskapet ha aksjene sine registrert i en verdipapirsentral. Tallene er derfor fordelt på selskaper som ikke har rapportert gjennom verdipapirsentralen Euronext, og selskaper som har rapportert gjennom Euronext:

Antall aksjeeiere	Ikke rapportert gjennom Euronext	Rapportert gjennom Euronext
1	225 045	58
2–5	120 585	42
6–10	8 981	37
11–25	3 724	85
26–50	1 241	140
51–75	477	78
76–100	241	59
101–1 000	597	244
>1 000	16	250
Totalt	360 907	993

Tallene viser at et klart flertall aksjeselskaper som fører aksjeeierbok, har én til fem aksjeeiere. Dette gjelder 345 630 av aksjeselskapene, om lag 96 prosent. Mange selskaper som er registrert hos Euronext handles på åpne handelsplasser, og for slike selskaper det

¹⁶ Dette omfatter ikke det totale antallet aksjeeiere med forvalterregistrerte aksjer.

er langt vanligere med mange eiere. Tallene viser at flertallet av norske selskaper som er registrert hos Euronext, har flere enn 100 eiere, og 250 av disse selskapene har over 1 000 eiere.

Skatteetaten har også levert tall som viser antall selskaper som har hatt en endring av eierskap til aksjene.¹⁷ Tabellen nedenfor inneholder også opplysninger om selskapet har delt ut utbytte i løpet av året, og om selskapet inngår i konsern. Selv om dette ikke fremgår av aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret, er det relevante opplysninger.

Selskaper som ikke har rapportert gjennom Euronext				
Endringer	Selskap	Har delt ut utbytte	Inngår i konsern	Inngår i konsern og har hatt utbytte
0	303 343	52 071	91 396	28 772
1	34 546	2 305	13 607	3 194
2–5	22 193	2 379	9 079	1 864
6–15	2 835	596	752	187
16–50	539	130	152	32
51–100	100	18	30	8
>100	35	9	10	1
Totalt	363 591	57 508	115 026	34 058
Selskaper som har rapportert gjennom Euronext				
Endringer	Selskap	Har delt ut utbytte	Inngår i konsern	Inngår i konsern og har hatt utbytte
0	154	10	66	15
1	55	10	19	9
2–5	153	16	34	17
6–15	144	19	41	19
16–50	113	28	26	11
51–100	44	11	7	1
>100	333	128	46	29
Totalt	996	222	239	101

¹⁷ Med endring menes her antall av følgende type transaksjoner:

Kjøp, arv med kontinuitet, arv uten kontinuitet, gave uten kontinuitet, stiftelse, omdannelse, skjevdelt partiell likvidasjon, skattefri fusjon, skattefri fisjon, skattepliktig fusjon, skattepliktig fisjon, likvidasjon, gavesalg, erverv til/fra ektefelle, overføring med skattemessig kontinuitet, deling mellom ektefeller, skattepliktig utbytteaksje, sletting egne aksjer og avgiftspliktig arv/gave med kontinuitet. I tillegg endring som følge av selskapshendelsene: nyemisjon, nyemisjon ansattaksjer, nyemisjon konvertering fordring, nyemisjon konsernintern overføring og stiftelse/nyemisjon med inntektsfradrag, talt opp som 1 per unike hendelse.

Tallene viser at om lag en tredjedel (om lag 29 prosent) av norske selskaper som er registrert hos Euronext, har mer enn hundre endringer i løpet av ett år. Når det gjelder aksjeselskaper som fører aksjeeierbok, har om lag 83 prosent av selskapene ingen endringer i løpet av ett år. Om lag ni prosent av disse selskapene har én endring i løpet av ett år, og om lag seks prosent av dem har to til fem endringer i løpet av ett år. Det er kun 35 aksjeselskaper med aksjeeierbok som har over 100 endringer i løpet av ett år.

Departementet har også innhentet tall som kan vise endringer over lengre perioder, og som derfor kan gi et tydeligere bilde av antall endringer som skjer i eierskapet i selskapene. I denne tabellen er endringer beregnet på en annen måte. Her er endringer definert som en aksjeeier som har avvik mellom antall aksjer pr. 1 januar og 31. desember ett inntektsår.

Selskaper som ikke har rapportert gjennom Euronext				
Endringer	Perioden 2012–2022	Perioden 2017–2022	Perioden 2020–2022	År 2022
0	68 114	139 937	217 943	309 953
1	195 895	146 768	93 436	32 333
2–5	111 231	90 417	67 918	40 736
6–10	8 478	7 328	6 114	3 972
11–100	5 587	4 990	4 091	2 547
101–1 000	481	405	339	190
1 001–10 000	9	12	11	7
Totalt	389 795	389 857	389 852	389 738
Selskaper som har rapportert gjennom Euronext				
Endringer	Perioden 2012–2022	Perioden 2017–2022	Perioden 2020–2022	År 2022
0	30	44	57	158
1	120	86	73	16
2–5	79	89	95	143
6–10	66	61	92	115
11–100	450	445	398	311
101–1 000	245	209	181	156
1 001–10 000	181	184	180	149
>10 000	70	66	59	39
Totalt	1 241	1 184	1 135	1 087

Tabellen viser at det klare flertallet av selskapene med aksjeeierbok (om lag 96 prosent) har fem eller færre endringer i eierskapet i løpet av en tiårsperiode, og at over en tredjedel av selskapene med aksjeeierbok (om lag 68 prosent) har én eller ingen endringer i løpet av en tiårsperiode. Motsatt er det for selskapene som har rapportert gjennom Euronext. Her har om lag 82 prosent minst seks endringer i løpet av en tiårsperiode, og om lag 40 prosent har over 100 endringer i løpet av en tiårsperiode.

Disse tallene viser at det er store forskjeller på endringer i aksjeselskaper som fører aksjeeierbok, og selskaper som er registrert hos Euronext.

4 Innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret

4.1 Gjeldende rett

Krav til å føre aksjeeierbok eller aksjeeierregister

I aksjeselskaper er utgangspunktet at aksjeeierne skal innføres i en aksjeeierbok, jf. aksjeloven § 4-5. Aksjeselskaper kan isteden velge å føre oversikt over aksjeeiere i et aksjeeierregister. I så fall må selskapet vedtektsfeste at aksjene skal registreres i en verdipapirsentral, jf. aksjeloven § 4-4 og § 4-11. Denne løsningen er påkrevd for allmennaksjeselskaper, jf. allmennaksjeloven § 4-4. Lovgiver har ikke stilt krav om formatet på aksjeeierboken, annet enn at den skal føres på en betryggende måte.

Både aksjeeierboken og aksjeeierregisteret skal inneholde opplysninger om aksjeeiernes navn, organisasjonsnummer eller fødselsdato, adresse og digital adresse (normalt e-postadresse). Det skal fremgå hvilke aksjer aksjeeieren eier ved at det oppgis antall aksjer, aksjenummer og eventuell aksjeklasse.

Aksjeeierboken skal også inneholde opplysninger om pant i aksjene, jf. aksjeloven § 4-8. Det samme gjelder aksjeeierregisteret i en verdipapirsentral med Norge som hjemstat, jf. allmennaksjeloven § 4-15a og verdipapirsentralloven § 7-1. Panterett i aksjer som selskapet mottar melding om, skal innføres i aksjeeierboken, jf. aksjeloven § 4-8 tredje ledd.

I tillegg skal aksjeeierregisteret inneholde informasjon om hvilke særregler som gjelder for aksjene i de klasser som er undergitt særregler, om retten til å omsette eller pantsette aksjer er innskrenket ved vedtektsbestemmelse, om aksjene kan innløses uten aksjeeierens samtykke og om det er særlige plikter knyttet til aksjene utover betaling av aksjeinnskuddet, jf. allmennaksjeloven § 4-4 andre ledd nr. 6 til 8.

Krav til at opplysningene skal være tilgjengelige for enhver

Opplysningene i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret skal være «tilgjengelig for enhver», jf. aksjeloven § 4-6 første punktum og allmennaksjeloven § 4-5 første ledd første punktum. Enhver kan kreve innsyn i slike opplysninger ved å henvende seg direkte til selskapet. Innsynsretten gjelder ikke aksjeeiernes digitale adresse, jf. bestemmelsenes andre punktum.

Nærmere regler om innsynet følger av forskrift 4. november 1976 nr. 1 om aksjebokens offentlighet i aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper. Denne forskriften er fastsatt av Handelsdepartementet 4. nov. 1976 i medhold av lov 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper § 3-8 femte ledd, jf. lov 6. juli 1957 nr. 5 om kommandittaksjeselskaper § 5 og kgl.res. 10. september 1976, og videreført med hjemmel i aksjeloven § 21-2 nr. 24 og allmennaksjeloven § 21-2 nr. 22.¹⁸

Ifølge forskriften § 1 første ledd skal aksjeeierboken være tilgjengelig for enhver på selskapets kontor i kontortiden. Dersom selskapet ikke har kontor, skal aksjeeierboken være tilgjengelig på forretningsstedet i forretningstiden. Andre ledd fastslår at hvis aksjeeierboken føres med maskin for automatisk databehandling eller på annet liknende vis, skal den «holdes tilgjengelig i form av en utskrift som ikke må være eldre enn tre måneder. Etter anmodning skal selskapet innen en uke legge fram alfabetisk liste over endringer som har funnet sted etter at utskriften ble tatt.»

Ifølge § 2 har tillitsmenn for de ansatte i selskapet rett til å få utskrift av aksjeeierboken vederlagsfritt. Enhver har ellers rett til slik utskrift mot å betale de faktiske kostnader. Utskriften skal være sendt vedkommende senest 14 dager etter at kravet kom inn til selskapet.

Forskriften § 3 fastslår at aksjeeierboken skal være tilgjengelig for aksjeeierne på generalforsamling. Hvis aksjeeierboken føres med maskin for automatisk databehandling eller på likende vis, skal en utskrift som ikke må være eldre enn ti dager, være tilgjengelig. Det skal legges frem alfabetisk liste over endringer som har funnet sted etter at utskriften ble tatt.

Selskapet skal oppbevare opplysninger om tidligere aksjeeiere i minst ti år, jf. aksjeloven § 4-7 tredje ledd. Disse opplysningene inngår ikke i den eksisterende aksjeeierboken eller det eksisterende aksjeeierregisteret.

Ifølge aksjeloven § 4-6 andre punktum kan Kongen i forskrift gi nærmere regler om innsyn, og blant annet bestemme at selskapet etter begjæring skal gi utskrift av aksjeeierboken mot en nærmere fastsatt godtgjørelse. Denne hjemmelen er delegert til Nærings- og fiskeridepartementet, jf. delegering av myndighet etter lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) og lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven).

Allmennaksjeloven § 4-5 fjerde ledd gir departementet hjemmel til å gi forskrift om betaling av gebyr for innsyn i aksjeeierregisteret. Se om dette i kapittel 5. Etter verdipapirsentralloven § 8-7 første ledd kan verdipapirsentralen kreve vederlag for utlevering av opplysninger til kontohavere, rettighetshavere og andre, herunder ved utlevering av endringsmeldinger og beholdningsoversikter. Bestemmelsens andre ledd gir departementet hjemmel til å gi forskrift om vederlag som nevnt i første ledd.

---

¹⁸ Forskriften bruker begrepet «aksjebok» om aksjeeierboken. Departementet bruker videre begrepet aksjeeierbok.

4.2 Departementets vurdering

4.2.1 Den teknologiske utviklingen og behovet for ny forskrift

Den någjeldende forskriften ble utformet i en tid med en helt annen teknologisk virkelighet. Forskriften legger opp til at innsyn i aksjeeierboken ble gitt ved at man oppsøkte selskapet fysisk eller ba om en utskrift per brev. Etter det departementet er kjent med, føres de fleste aksjeeierbøker i dag elektronisk. Aksjeeierregisteret føres elektronisk.

I dag er det mest praktisk å gi innsyn i digital kopi av aksjeeierboken, og at denne oversendes digitalt. Hvis selskapet oppsøkes fysisk for å få innsyn i en fysisk utskrift eller en fysisk aksjeeierbok, vil det normalt være mulig for selskapet å gi innsyn i en oppdatert utskrift, eller på annen måte vise frem aksjeeierboken også hvis den føres elektronisk. Det vil være mer utfordrende å få tak i en fysisk utskrift av aksjeeierregisteret, fordi selskapet ev. må be kontofører om fysisk utskrift.

Departementet er kjent med at Euronext arbeider med en innsynsløsning i aksjeeierregistrene som føres i Euronext. Departementet er også kjent med at noen aksjeselskaper benytter tjenesteleverandører til å føre aksjeeierboken i et fagsystem/sluttbrukersystem. I disse systemene blir informasjonen ført som strukturerte data, altså at informasjonen er kategorisert i navn, fødselsdato eller liknende, på en slik måte at den kan gjenbrukes for eksempel i rapportering til offentlige myndigheter.

Det har vært en stor teknologisk utvikling siden 2003, da forrige utkast til forskrift ble sendt på høring. Den teknologiske utviklingen har betydning for hvordan en ny forskrift om innsyn i aksjeeierboken bør utformes.

Departementet foreslår derfor endringer i reguleringen av hvordan innsyn gis. Nedenfor behandles regler om format, frister, hvor oppdatert utskrift det gis innsyn i, dekning av kostnader og håndhevelse av reglene. I tillegg behandler departementet alternative regler ved gjentatte innsynsbegjæringer, og tilgjengeliggjøring av aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret på generalforsamling.

4.2.2 Formatet for innsynet

Aksjeloven § 4-6 stiller ikke krav til formatet for hvordan opplysningene skal tilgjengeliggjøres. Aksjeloven inneholder heller ikke krav til formatet for føring av aksjeeierboken, bare at den skal føres på betryggende måte, jf. aksjeloven § 4-5 første ledd andre punktum.

Kravene til føring av aksjeeierregisteret er annerledes. Aksjeeierregisteret skal føres hos en verdipapirsentral, jf. allmennaksjeloven § 4-4 første ledd første punktum. Verdipapirsentraler med Norge som hjemstat er underlagt egne regler i verdipapirsentralloven,¹⁹ og det er flere fellesreguleringer av verdipapirsentraler i EØS-forordninger. Reglene

---

¹⁸ Lov 15. mars 2019 nr. 6 om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør mv.

inneholder imidlertid ikke krav om hvordan et aksjeeierregister skal presenteres, altså formatet for dette.

Departementet er kjent med at mange aksjeeierbøker blir ført i tekstbehandlingssystemer eller regneark, for eksempel word, excel eller google docs. Departementet er også kjent med tilfeller der innsyn i aksjeeierboken gis i form av en kopi av slike dokumenter, eller i en pdf-versjon. Innsyn i aksjeeierregisteret gis normalt i form av en pdf eller excel-utskrift. Gitt dagens praksis og den økte digitaliseringen, er det etter departementets syn hensiktsmessig at forskriften legger opp til slik deling. Det er ressursbesparende både for selskapet og for den som får innsyn, fordi det kan gjøres enkelt over e-post eller andre digitale løsninger i stedet for at man bruker tid og penger på utskrift og postforsendelse.

Det antas at det er svært få selskaper som fører aksjeeierboken sin i ikke-elektronisk format. Men også for disse vil det være mulig å gi innsyn i elektronisk format, for eksempel i form av et bilde eller en innskannet versjon.

Ikke alle aksjeselskaper har en e-postadresse tilgjengelig for allmenheten, eller som er lett å finne. Dersom selskapet kontaktes i andre kanaler, enten via telefon, via sosiale medier, eller per post, kan det være at den som kontakter selskapet, ikke ønsker å oppgi sin e-postadresse. I slike tilfeller foreslår departementet som et utgangspunkt at den som ber om innsyn, kan oppgi foretrukket måte å motta innsyn på. Selskapet skal etterkomme dette, med mindre selskapet har saklig grunn til å nekte. Her kan selskapet blant annet ta hensyn til om det er nødvendig å laste ned ny software på sine systemer, som kanskje ikke er ønskelig på grunn av kostnader, ressursbruk eller risiko for brudd på informasjonssikkerhet, om det er krav om lisenser, eller om det kan medføre brudd på forsvarlig behandling av personopplysninger, for eksempel ved opplastning på sosiale medier som da eier informasjonen, og ikke aksjeeierne samtykker til dette. Selskapet skal da kunne kreve å oversende aksjeeierboken via e-post.

Oversendelse via e-post medfører at det er vanskelig for den som sender begjæringen å være anonym. Det er mulig å opprette en e-postadresse som ikke har identifiserende kjennetegn, men dette kan være tungvint for én enkelt innsynsbejæring. På grunn av arbeidet som pågår om større åpenhet om aksjeeiere generelt, se punkt 2.1, har imidlertid departementet ikke lagt avgjørende vekt på dette. Selv om dette arbeidet vil ta tid, vil det være bedre egnet til å løse anonyme innsyn enn det innsyn i aksjeeierboken vil gjøre. I de tilfeller det er ønskelig å være anonym, kan det også være ønskelig at selskapet ikke kjenner til at noen ser på aksjeeierboken overhodet. Det vil uansett ikke være mulig ved innsyn i aksjeeierboken.

Dersom verdipapirsentralen som selskapet er registrert i eller fagsystemleverandøren selskapet bruker, tilbyr søkbar innsynsløsning i aksjeeierregisteret eller aksjeeierboken, kan selskapet oppfylle sin plikt til å gi innsyn ved å henvise dit. Henvisningen må skje på en slik måte at det er lett for den som gir innsyn å finne frem til tjenesten, for eksempel ved en henvisning til aktuell nettside. Dersom den som ber om innsyn ikke har tilgang til innsynsløsningen, for eksempel fordi løsningen stiller krav om innlogging ved BankID, og den som ber om innsyn ikke har dette, skal selskapet likevel sørge for innsyn ved oversendelse per e-post.

Departementet foreslår ikke nærmere regler i forskriften om hvilke regler som vil gjelde for slik innsynsløsning, for eksempel om det skal stilles krav om innlogging, sikres ved CAPTCHA-mekanismer²⁰ eller andre løsninger. Det er opptil den enkelte tjenesteleverandør å vurdere hva som er tilstrekkelig sikring ut fra sin løsning, og ut fra annet regelverk. Departementet viser til det som er sagt i punkt 1.2 ovenfor om at det er færre utfordringer knyttet til innsyn i enkelte aksjeeierbøker eller aksjeeieroversikter, enn det er ved sammenstilt informasjon. Departementet viser også til arbeidet som pågår knyttet til dette, se punkt 2.1.

Departementet har vurdert om det er behov for å gi spesifikk regulering av innsyn i aksjeeierboken på selskapets forretningsadresse, eller innsyn i en utskrift av aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret samme sted. Etter det departementet er kjent med, er denne muligheten sjelden brukt i dag. Departementet kan likevel se for seg tilfeller der dette er ansett nødvendig, for eksempel i tilfeller der selskapet ikke oppfyller sin plikt til å gi innsyn. Samtidig kan et slikt krav være ressurskrevende for både den som ber om innsyn og for selskapet. Det synes også mindre praktisk i dag. Departementet foreslår derfor andre sanksjonsmekanismer ved manglende oppfyllelse, se punkt 4.2.8. Departementet understreker at forskriften ikke stenger for at det kan gis innsyn ved fysisk oppmøte, dersom den som gir innsyn også ønsker dette.

Departementet har vurdert om selskaper som ikke har hatt endringer siden 31. desember to år før, skal kunne oppfylle innsynsplikten ved å gi informasjon om dette. Da vil selskapet altså bekrefte at det ikke er skjedd endringer i aksjeeierboken fra den informasjonen som er offentlig tilgjengelig. Det er ikke gitt at en slik regulering ville være innenfor dagens forskriftshjemmel. Departementet har ikke vurdert dette nærmere, da det uansett ikke anses hensiktsmessig. Den som ber om innsyn kan ha bruk for annen informasjon som fremkommer av aksjeeierboken, for eksempel antall aksjer eller dato for innføring. Dersom den som ber om innsyn kun ønsker en bekreftelse på at det ikke har skjedd endringer fra det som er offentlig tilgjengelig informasjon, kan denne selv velge å spørre om dette i stedet for å be om innsyn.

Hvis det viser seg at e-post senere skulle bli utdatert og ikke lenger i alminnelig bruk, vil departementet endre forskriften.

Se forslag til § 1-1 i forskriften.

4.2.3 Frist for å gi innsyn

Departementet er kjent med at noen selskaper ikke fører aksjeeierbok som oppfyller kravene i aksjeloven § 4-5. Dette høringsnotatet behandler ikke aksjelovens krav til aksjeeierbok. Departementets inntrykk er at de fleste selskaper ønsker å overholde de lovfestede plikter de har, herunder kravet til å føre aksjeeierbok. Departementets opplevelse er også at selskapets rådgivere er hjelpelige med å bistå med at slike plikter

---

²⁰ CAPTCHA er en sikkerhetsmekanisme for å verifisere at en handling blir utført av et menneske og ikke en maskin. <https://snl.no/CAPTCHA> (hentet 9. februar 2024 kl. 11)

følges, og til at det gjøres riktig. Den videre drøftelsen forutsetter derfor at selskapet fører aksjeeierbok.

I forskriftsforslaget som ble sendt på høring i september 2003, ble det foreslått å videreføre forslaget om at utskrift av aksjeeierboken må foreligge senest 14 dager etter innsynsbegjæringen.²¹ Flere høringsinstanser ga innspill om at dette var for lenge, og Wikborg, Rein & Co Advokatfirma skrev at fristen bør være tre virkedager når det er innkalt til generalforsamling, og syv virkedager i andre tilfeller.²² Den Norske Advokatforening foreslo det samme.²³

Aksjeloven forutsetter at aksjeeierboken er løpende oppdatert. Etter aksjeloven § 4-7 plikter selskapet «uten opphold» å innføre ny eier i aksjeeierboken og angi dagen for innføring når den nye eieren har meldt og godtgjort sitt erverv av en aksje.²⁴ Aksjeeierboken skal derfor være oppdatert med den informasjonen styret og selskapet har om aksjeeierne.

De fleste aksjeselskaper er små, og departementet antar at disse ikke har et eget opplegg eller administrasjon for å håndtere krav om innsyn i hvem som er aksjeeiere. Det bør derfor gis rom for at det tar litt tid før innsynsbegjæringen når rette vedkommende, at det tar tid å finne ut av henvendelsen, og at innsynsbegjæringen kommer i tillegg til løpende arbeidsoppgaver og prioriteringer. Det vil også være nødvendig å sjekke aksjeeierboken for informasjon som personnummer eller historisk informasjon som må sladdes før den oversendes.

Etter departementets syn er det viktig at tidsfristen ikke legges opp på en slik måte at innsynsretten blir unødvendig byrdefull for selskapet. Samtidig er det viktig at innsynsretten er reell, og ikke utvannes ved at det tar for lang tid å få innsyn. Etter departementets syn bør det derfor være en frist som gjør at innsyn ikke må håndteres i løpet av den første arbeidsdagen, slik at det er mulig å tilpasse til andre prioriteringer og oppgaver. Samtidig bør fristen ikke være en full arbeidsuke, da det kan forsinke prosesser hos den som ber om innsyn. Departementet foreslår at det legges opp til at innsyn skal gis i løpet av tre virkedager. Etter departementets syn vil det gi selskapet tilstrekkelig tid til å ta arbeidet med å oversende kopi av aksjeeierboken innimellom andre oppgaver.

Aksjeloven § 18-4 inneholder en regel om beregning av frister. Ved beregning av frister som er regnet i dager, telles ikke med den dag da fristen begynner å løpe.

En frist på tre virkedager vil gi selskapene tid til å undersøke om det er særlig informasjon som ikke kan deles, for eksempel om det er adresser som er sperret etter folkeregisterloven²⁵ § 10-4. Dette vil bare gjelde for et ytterst fåtall aksjeselskaper, og for et ytterst

---

²¹Høringsnotatet er tilgjengelig her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-utkast-til-forskrift-om-innsyn-i-/id95409/?expand=horingsnotater>

²²Høringssvaret er tilgjengelig her: <188106-200304548-15.pdf> (regjeringen.no)

²³ Høringssvaret er tilgjengelig her: <188102-200304548-9.doc> (live.com)

²⁴ Det gjelder ikke dersom ervervet hindres på grunn av bestemmelser som nevnt i § 4-15 annet og tredje ledd, jf. § 4-7 første ledd andre punktum. § 4-15 annet og tredje ledd gir regler om betingelse om samtykke fra selskapet til aksjeerverv, og viser til vedtektsbestemte begrensninger i retten til eierskifte.

²⁵ Lov 9. desember 2016 nr. 88 om folkeregistrering (folkeregisterloven)

fåfall aksjeeiere. Dersom det er slike tilfeller, bør dette uansett avklares før innføring i aksjeeierboken.

Departementet har fått innspill om at en frist på tre virkedager vil kunne være vanskelig å overholde for små selskaper, særlig i forbindelse med avvikling av ferie. Departementet har derfor vurdert om det bør være en noe lengre frist for selskaper under en viss størrelse. Alternativt kan det være en noe lengre frist hvis selskapet på forhånd har informert på sin nettside at det avvikles ferie. Det er samtidig viktig at en ev. lengre frist ikke utvanner retten til å få innsyn. Departementet bemerker at fristen etter gjeldende rett i forskriften om aksjebokens offentlighet er én uke, slik at departementet ikke kan se at det er argumenter for en lengre frist enn etter gjeldende rett. Etter departementets vurdering er det ikke den store forskjellen på en frist på tre virkedager den første dagen ikke teller, og en frist på én uke. Departementet foreslår derfor ikke en lengre frist rett for små selskaper i dette høringsnotatet. Departementet ber likevel særskilt om høringsinstansenes syn på dette.

I høringen fra september 2003, trakk Den Norske Advokatforening og Wikborg, Rein & Co. Advokatfirma frem et skille til børsnoterte selskaper. Advokatforeningen skrev:

Departementet oppfordres videre til å vurdere om det bør gjelde særskilte og enda strengere regler for børsnoterte selskaper – gjennom fremtidig endring av børslov/børsforskrift – hvor behovet for umiddelbarhet i informasjonen er enda sterkere og hvor selskapene forutsetningsvis kan sies å påta seg ytterligere informasjonsplikter og en annen kostnads og administrasjonsbase enn allmennselskaper generelt.²⁶

Etter departementets syn er det grunn til å ha andre regler for selskapene som har aksjeeierregister. Departementet legger vekt på at det kan være en betydelig større andel endringer i selskaper som handles på åpne handelsplasser. Disse selskapene er avhengige av å ha systemer for oppgjørmekanismer, og må derfor føres i en verdipapirsentral, altså ha aksjeeierregister. På grunn av de hyppige endringene i eierskap i mange av disse selskapene, kan det være viktigere å få innsyn raskt. Det er også grunn til å tro at det er mer strømlinjede former for prosessene for innsyn i selskapene som er registrert i en verdipapirsentral. Departementet legger også vekt på at verdipapirsentralene kan velge å tilby egne innsynsløsninger, som vil gi umiddelbart svar på en innsynsbegjæring.

Departementet foreslår derfor at innsyn skal gis i løpet av én virkedag. Ved beregning av frister som er regnet i dager skal heller ikke her den dagen fristen begynner å løpe, telles med.

Se forslag til § 1-3 i forskriften.

4.2.4 Hvor oppdaterte opplysningene skal være

Hvordan og når aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret skal oppdateres, følger av aksjeloven, allmennaksjeloven og verdipapirsentralloven. I dette punktet drøftes hvilken

---

²⁶ Ibid.

«versjon» av aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret det skal gis innsyn i, dersom det går tid imellom innsynsbegjæringen og innsyn gis. Som det fremgår av kapittel 3, vil dette spørsmålet være uten betydning for et svært stort antall selskaper.

Etter departementets vurdering er det viktig at innsynsretten er reell, samtidig som den ikke blir uforholdsmessig arbeidskrevende for selskapene. Det er også viktig at reglene ikke legger til rette for å kunne skjule aksjeeierskap, for eksempel ved å foreta en midlertidig overdragelse av aksjene når det blir kjent at selskapet får en innsynsbegjæring. Til den siste problemstillingen må det nevnes at de fleste aksjeeiere ikke har noe ønske om å skjule sitt eierskap.

Det er ikke krav om å oppgi begrunnelse for hvorfor man ber om innsyn i aksjeeierboken, jf. Rt. 1998 nr. 106.²⁷ Det kan derfor ikke fastslås om begrunnelsen for å be om innsyn var å få kjennskap til hvem som var eiere på tidspunktet for begjæringen, eller hvem som var eiere da innsyn ble gitt.

Departementet foreslår at innsyn som gis i aksjeeierboken skal være det tidspunktet innsynsbegjæringen ble mottatt av selskapet, og at det som i dag, skal gis informasjon om eventuelle endringer i aksjeeierboken etter innsynsbegjæringen. Det innebærer at den som ber om innsyn, potensielt får innsyn i to versjoner av aksjeeierboken. Som det fremgår av tallene i kapittel 3, har de fleste aksjeselskaper sjelden endringer i hvem som eier aksjene, og 83 prosent har ikke endringer i løpet av ett år. For de aller fleste tilfeller vil dette derfor ikke være en praktisk problemstilling, og forslaget antas derfor i liten grad å påvirke ressursbruken til selskapene. I de få tilfellene det har skjedd endringer mellom innsynsbegjæring og innsyn blir gitt, vil det være noe merarbeid for selskapet. Siden endringene i aksjeeierboken uansett har vært nært i tid, vil det være lite arbeid knyttet til å avklare endringene. Samtidig vil en slik løsning gi viktig informasjon til den som ba om innsyn.

For innsyn i aksjeeierregisteret foreslår departementet at innsyn skal gis i aksjeeierregisteret slik det var per tidspunktet for avslutning på handel på eventuelt regulert marked eller multilateral handelsplass, dersom selskapets aksjer er tatt opp til handel på slike, og alternativt per klokken 16:30 forrige handelsdag. Etter departementets syn er det ikke hensiktsmessig å legge opp til at det skal gis informasjon om endringer som har skjedd i etterkant av dette tidspunktet. Det kan være tale om flere tusen handler, og en slik regel vil kunne innebære en stor arbeidsmengde for de aktuelle selskapene. Departementet bemerker også at det som innføres i aksjeeierregisteret er handler som er gjennomført, altså der eierskapet er endret.²⁸ Departementet viser her også til vurderingene arbeids-

---

²⁷ Kjennelse fra Høyesteretts ankeutvalg. Kjennelsen gjelder reguleringen i aksjeloven fra 1976 (lov 4. juni 1976 nr. 59 om aksjeselskaper), men også ordlyden i aksjeloven § 4-6 om at opplysningene skal «være tilgjengelige for enhver», viser at innsyn skal gis uten krav om begrunnelse.

²⁸ Ved kjøp og salg av aksjer er det også vanlig med et avtaletidspunkt, og et gjennomføringstids- punkt/tidspunkt for overdragelse, slik som ved kjøp og salg av bolig. Euronext opererer med et oppgjørstidspunkt (altså tidspunkt for overdragelse) som er T+2, altså trade day (når handelen er gjennomført), pluss to virkedager. Aksjeeierregisteret oppdateres ved børsstutt etter den andre virkedagen.

gruppen skal gjøre, og det pågående arbeidet for større åpenhet som aksjeeiere. Se punkt 2.1.

Se forslag til § 1-4 i forskriften.

4.2.5 Dekning av kostnader

I dagens forskrift er det regulert at det selskapet som blir bedt om å gi innsyn, kan få dekket sine «faktiske kostnader». Flere høringsinstanser påpekte i høringen i 2003 at det er uklart hva som ligger i å betale «de faktiske utgiftene», og ba om at dette skulle klargjøres. I høringsnotatet hadde departementet skrevet følgende om uttrykket:

Hva som ligger i uttrykket ”faktiske utgifter”, må etter departementets vurdering tolkes snevert. Departementet legger til grunn at selskapene i normale tilfelle kan overføre en oversikt fra aksjeeierboken elektronisk. En elektronisk overføring vil normalt ikke gi grunnlag for kostnader som kan belastes den som krever innsyn. Dersom selskapet må ta en papirutskrift eller kopi av aksjeeierboken kan utgifter til kopiering og porto kreves dekket. Dersom selskapet kan dokumentere at det er ekstraordinære utgifter forbundet med å skaffe innsyn i aksjeeierbøkene, kan disse kreves dekket av den som ber om innsyn.²⁹

Norsk Redaktørforening og Norsk Presseforbund skrev i sitt felles høringsinnspill i 2003 at «[p]rising på informasjon kan medføre økte informasjonskløfter og underforbruk av opplysninger». Foreningene ønsket å stille krav om elektronisk føring av aksjeeierboken, og på bakgrunn av dette og «hensynene bak offentlighetsprinsippet», støttet de forslaget knyttet til elektronisk overføring.

Finansnæringsens Hovedorganisasjon kommenterte spørsmålet om kostnader slik:

FNH har forstått forskriftsforslaget slik at det ikke er meningen å påføre store selskap, som kan ha hundrevis av aksjonærer, kostnader som følge av innsynsbegjæringer. Vi mener at departementet bør vurdere om det kan være behov for å presisere dette.³⁰

I høringsnotatet fra 2015 skrev departementet:

Det finnes ikke noen oversikt over hvor mange innsynskrav norske aksjeselskaper samlet mottar i løpet av ett år, eller hvordan aksjeselskapene håndterer innsynskravene.

Det samme er tilfelle nå. Siden innsynsbegjæringene rettes mot det enkelte selskapet som fører aksjeeierbok, finnes ikke en samlet oversikt over antall innsynskrav.

Alle allmennaksjeselskaper har aksjene ført i en verdipapirsentral, og som det fremkommer i kapittel 3 er det også over 800 aksjeselskaper som har aksjene ført i en

---

²⁹ [Høring - utkast til forskrift om innsyn i aksjeeierbok og aksjeeierregister - regjeringen.no](#) Merknader til forslaget § 2.

³⁰ Høringssvaret er tilgjengelig her:

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/nhd/hdk/2003/0001/ddd/word/188104-200304548-10.doc> (linken gir direkte nedlastning)

verdipapirsentral. Departementet har innhentet noe informasjon fra kontoførere for utstedere i Euronext, men også for selskapene som har aksjeeierregister er det i mange tilfeller selskapet selv som håndterer innsynsbejæringen. Flere av kontoførerne har forklart at de gir sine kunder tilgang til selv å hente ut aksjeeierregisteret. Noen av kontoførerne tar seg betalt for medgått tid, dersom det er kontofører som skal gi innsyn.

Departementet har vurdert om selskapet skal kunne kreve dekket kostnaden for sin interne ressursbruk. Selskapet har selv mulighet til å sørge for innsyn i både aksjeeierboken og i aksjeeierregisteret. For innsyn i aksjeeierboken bør det være begrenset ressursbruk for det enkelte selskapet, bare knyttet til eventuell rensing for personnummer, e-postadresser historisk informasjon eller liknende.

Departementet har fått informasjon fra noen av kontoførerne om arbeidsmengden knyttet til innsyn i aksjeeierregisteret. Det er noe vasking av listene, ved at det tas ut blant annet bankkonto, personnummer og e-postadresser, som er oppgitt at kan ta en halv til én time. Innsyn i aksjeeierregisteret kan derfor være noe mer tidkrevende enn arbeidet knyttet til innsyn i aksjeeierboken. Noen selskaper, både aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper, har et stort antall aksjeeiere. Også for noen av aksjeselskapene kan det derfor være noe mer omfattende arbeid.

Det er uklart hvor mange selskaper som får innsynsbejæring, og hva antallet i så fall er. Departementet har imidlertid enkelte kilder som kan belyse omfanget. Fra de kildene departementet har, blant annet fra kartlegging av offentlige myndigheters bruk og fra informasjon fra kontoførere, synes det som om det er et begrenset omfang innsynsbejæring. Departementet antar dette kan ha sammenheng med at informasjon om aksjeeiere per 31.12 er enkelt tilgjengelig ved søk på internett fra private tilbydere, og at den i mange tilfeller er tilstrekkelig oppdatert, jf. at det i de fleste aksjeselskaper som fører aksjeeierbok, om lag 79 prosent, ikke skjer endringer i aksjeeierskapet i løpet av ett år, og at om lag 56 prosent ikke har endringer i løpet av to år.³¹

Det vil være stor forskjell i arbeidsomfanget mellom selskaper som har få aksjeeiere, og de som har svært mange. Av selskapene som har levert aksjonærregisteroppgave har om lag 62 prosent av selskapene (som fører aksjeeierbok) bare én aksjeeier, og 98 prosent har ti eller færre aksjeeiere. For disse selskapene vil det være begrenset merarbeid knyttet til å klargjøre den for oversendelse. Siden mange selskaper har få endringer i eierskapet, vil det ikke nødvendigvis være et arbeid med klargjøring hver gang man får innsynsbejæring. Selskapets egen ressursbruk vil da bestå i å besvare innsynsbejæringen.

For selskapene som har mange aksjeeiere, vil arbeidet være mer omfattende. Dette gjelder særlig for de 613 aksjeselskapene som har over 100 aksjeeiere, og som selv fører aksjeeierboken. For de aksjeselskaper som er registrert hos Euronext har om lag 50 prosent av selskapene over 100 aksjeeiere. Antallet eiere også blant disse varierer, og de største aksjeselskapene har som regel aksjene ført i en verdipapirsentral, på samme måte som allmennaksjeselskaper. Departementet er ikke kjent med hvor mange selskaper som fører aksjeeierboken sin i et fagsystem eller på andre måter. Det kan likevel antas at de

---

³¹ Tallene er basert på tabellene vist i kapittel 3 ovenfor, som er hentet inn fra Skatteetaten.

selskapene som har mange eierendringer har gode systemer for oppdatering av aksjeeierboken.

Departementet er kjent med at Euronext utvikler en innsynsløsning for innsyn i aksjeeierregisteret for de selskapene som er registrert der. Det vil være opptil det enkelte selskapet om de ønsker å bruke denne tjenesten, eller om de selv ønsker å behandle begjæringer om innsyn. De fleste (om ikke alle) norske selskaper som har aksjeeierregister benytter seg i dag av Euronext, og vil derfor ha mulighet til å velge å bruke denne tjenesten.

De fleste aksjeselskaper fører imidlertid aksjeeierbok selv. Som det fremgår ovenfor, vil det for de fleste av disse selskapene ikke være omfattende arbeidsmengde å gi innsyn i aksjeeierboken. Departementet antar at dersom det viser seg å bli et stort antall innsynsbegjæringer i slike selskaper, kan det også bli aktuelt for leverandører av fagsystemer å utvikle innsynsløsninger som kan lette arbeidsbyrden for selskapene.

Etter departementets syn er det derfor mulig å begrense selskapenes kostnader knyttet til å gi innsyn i aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret. Departementet foreslår derfor at selskapene ikke skal ha rett til å be om å få dekket sine kostnader ved innsynet, hverken eksterne kostnader eller egen ressursbruk. Departementet ber særlig om høringsinstansenes innspill til dette.

Dersom det viser seg at det blir svært mange innsynsbegjæringer i selskapene, og dette innebærer mye arbeid, kan det være aktuelt å vurdere endringer i reglene om kostnadsdekning. Hvis utviklingen går den veien, oppfordrer departementet derfor selskapene, deres rådgivere og bransjeorganisasjoner til å gi beskjed. Slik situasjonen er per i dag, er det etter departementets vurdering foreløpig lite som tilsier at det vil komme en stor økning i antallet innsynsbegjæringer.

Mange aksjeselskaper er heleide av en annen juridisk enhet, og inngår dermed i konsern. Disse selskapene skal ha meldt en opplysning til Enhetsregisteret om konserntilknytning, jf. enhetsregisterloven³² § 6 første ledd bokstav k og enhetsregisterforskriften³³ kapittel 2. For disse selskapene skal det fremkomme i Enhetsregisteret at selskapet inngår i konsern, og Enhetsregisteret skal ha en oversikt over konsernet. Denne oversikten er kostnadsfritt tilgjengelig ved bestilling fra www.brreg.no. Oversikten skal inneholde grunnlaget for konserntilknytningen. Det fremkommer der om selskapet er datterselskap i konsern. Departementet er kjent med at mange selskaper ikke oppfyller sin registreringsplikt, men det arbeides med å gjøre reglene bedre kjent, noe departementet antar vil sikre bedre etterlevelse. Tall fra Skatteetaten viser at også for selskaper som inngår i konsern skjer det få endringer i eierskapet i løpet av et år. Om lag 80 prosent av selskapene som inngår i konsern og som har aksjeeierbok, har ingen endringer i eierskapet i løpet av ett år, og konserninformasjonen hos Enhetsregisteret vil derfor være fullstendig oppdatert for disse.

---

³² Lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret

³³ Forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret

4.2.6 Håndtering av gjentatte innsynskrav eller misbruk

Det kan være legitime grunner til å be om innsyn i aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret med jevne eller korte mellomrom. For eksempel kan det være personer som har behov for å finne ut om en varslet endring er gjennomført. Departementet legger vekt på at regelverket ikke unødig skal avskrekke personer fra å be om innsyn i aksjeeierinformasjonen.

Samtidig vil den praktiske oversendelsen av en aksjeeierbok kreve noe ressurser, og tilsvarende innhenting og oversendelse av opplysningene i aksjeeierregisteret. For ett enkelt tilfelle antar departementet at ressursbruken er lav. Men dersom det blir mange begjæringer, kan arbeidsmengden til sammen være merkbar, og komme i veien for annet arbeid. Ved gjentatte begjæringer om innsyn foreslår derfor departementet en utsatt frist for oversendelse. På den måten kan gjentatte innsynsbegjæringer oppleves mindre byrdefulle for selskapet.

Etter departementets syn er det viktig at regler om innsyn ikke legger til rette for misbruk, for eksempel ved at personer bruker innsynsbegjæringer til å blokkere selskapet fra å gjøre annet arbeid, eller der det ligger urettmessige oppfatninger om konspirasjoner eller liknende til grunn, og selskapet mottar et høyt antall innsynsbegjæringer fra samme person som følge av dette. Selv om dette kan anses lite praktiske tilfeller, er det etter departementets syn hensiktsmessig med en sikkerhetsmekanisme slik at selskapene kan håndtere eventuelle slike tilfeller. Departementet foreslår derfor at selskapet skal kunne fakturere for medgått tid i de tilfeller selskapet mottar et høyt antall innsynsbegjæringer over en periode. Slike regler bør ha klare rammer, og departementet foreslår derfor mer enn tolv innsynsbegjæringer over en periode på inntil seks måneder, altså to i måneden. Departementet viser til det som er beskrevet i kapittel 3 om antall eierskifter i selskapene. Departementet foreslår at en slik regel bare gjelder for selskaper med aksjeeierbok. For selskaper med aksjeeierregister kan det være mange endringer i eierskapet fra dag til dag, og derfor legitimt å be om innsyn daglig. Departementet viser også til at det vil finnes minst én verdipapirsentral som tilbyr innsynsløsning, og som dermed kan lette selskapets arbeidsmengde om det kommer daglige innsyn som oppleves byrdefulle.

Fakturering foreslås per påbegynte kvarter, ettersom de fleste innsynsbegjæringer vil ta kort tid å behandle. Det foreslås å bruke den offentlige salærsatsen for fri rettshjelp, slik at det er en forutsigbar sats for fakturering. Salærsatsen er ment å dekke mer enn faktisk medgått tidsbruk hos en ansatt, den skal også dekke ordinære driftskostnader. Departementet viser i den sammenheng til at regelen skal være en sikkerhetsventil ved misbruk, og derfor bør være enkel å håndtere for selskapene. Departementet foreslår at selskapet skal kunne kreve forskuddsbetaling fra den som har bedt om innsyn.

Departementet foreslår faktureringsmuligheten bare for tilfeller der innsyn gis direkte fra selskapet, og ikke fra en innsynsløsning hos leverandør av fagsystem eller hos en verdipapirsentral. Slike innsynsløsninger antas å kunne håndtere gjentatte innsyn.

Forlenget frist til behandling av innsynskravet, og rett til å fakturere medgåtte kostnader gjelder fra det trettende innsynskravet i løpet av en periode på inntil seks måneder.

Departementet ber særlig om høringsinstansenes syn på regulering av gjentatte innsynskrav eller misbruk, og hvordan en slik regel best kan innrettes.

Se forslag til § 1-3 andre ledd i forskriften.

4.2.7 Tilgjengeliggjøring på generalforsamling

For selskaper med aksjene registrert i en verdipapirsentral fastsetter allmennaksjeloven § 5-2 første ledd at de som er aksjeeiere fem dager før generalforsamling har rett til å delta og stemme på generalforsamlingen, jf. også aksjeloven § 4-4 tredje ledd bokstav a. For selskapene som har aksjeeierregister kan det derfor være viktig for selskapets aksjeeiere å kunne vite hvem som var aksjeeier på registreringsdatoen.

Wikborg, Rein & Co. Advokatfirma skrev i høringen i 2003 at «selskapet bør ha plikt til å holde aksjeeierregisteret som innkalling til generalforsamling sendes ut på basis av, tilgjengelig for aksjeeierne på selskapets kontor».³⁴ Dette ble begrunnet med at det i forbindelse med innkalling til generalforsamling er et «berettiget behov for å vite hvem som vil være stemmeberettiget i generalforsamlingen, særlig i forbindelse med eventuelle kampvoteringer».

Høringen ble gjennomført i en tid med en annen teknologi enn i dag. Aksjeeierne har i dag en helt annen mulighet til å få oversikt over aksjeeierne enn det som var tilfellet i 2003. Essensen i høringsinnspillet har imidlertid fortsatt relevans, nemlig at aksjeeierne har behov for å vite hvem som er stemmeberettiget på generalforsamlingen. Innkallingen skal sendes ut før registreringsdatoen, jf. allmennaksjeloven § 5-10 andre ledd og § 5-11b nr. 1, jf. også aksjeloven § 4-4 tredje ledd bokstav d. Aksjeeierne vil ha mulighet til å holde oversikt over aksjeeierne ved de vanlige mekanismene for innsyn. De som ønsker å sjekke hvem som har rett til å delta og stemme, kan sjekke dette ved å skaffe seg innsyn etter handelsdagens slutt på registreringsdatoen. Departementet foreslår likevel at selskapet skal sørge for at oversikten over aksjeeierne per registreringsdato, er tilgjengelig for innsyn på generalforsamlingen.

For selskaper som har aksjeeierbok foreslår departementet at selskapet skal ha aksjeeierboken tilgjengelig for innsyn på generalforsamlingen.

Departementet foreslår en teknologinøytral formulering for tilgjengeligheten for å legge til rette for at selskapene ikke nødvendigvis har fysisk generalforsamling.

Se forslag til § 2-1 i forskriften.

4.2.8 Håndhevelse av reglene om innsyn

I høringsrunden i 2003 kommenterte flere høringsinstanser fraværet av sanksjoner ved brudd på forskriftsbestemmelsene som ble foreslått. Wikborg, Rein & Co. Advokatfirma skrev i sitt høringsinnspill at slik sanksjon kunne være at kravet fremmes overfor tingretten, slik som ved manglende innkalling til generalforsamling, jf. aksjeloven § 5-9

---

³⁴ Høringssvaret er tilgjengelig her: [188106-200304548-15.pdf \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no/188106-200304548-15.pdf)

andre ledd, eller at det fastsettes en løpende dagmulkt for manglende oppfyllelse.³⁵ Den Norske Advokatforening foreslo også de samme mulige sanksjonene. Foreningen skrev at «[i] praksis forekommer det tidvis at henvendelser av denne art enten blir ignorert eller trenert i en slik grad at opplysningene taper sin verdi».³⁶

Mekanismen med at krav kan fremmes ovenfor tingretten ved manglende innkalling følger av aksjeloven § 5-9 andre ledd, og allmennaksjeloven § 5-9 andre ledd. Utgangspunktet etter paragrafenes første ledd er at det er styret som innkaller til generalforsamling. Hvis styret ikke gjør det, og det er en generalforsamling som skal holdes etter «loven, vedtektene eller tidligere beslutning av generalforsamlingen», skal tingretten kalle inn når det kreves av et styremedlem, et medlem av bedriftsforsamlingen, daglig leder, revisor som reviderer selskapets årsregnskap eller en aksjeeier. Denne mekanismen sikrer at det faktisk blir holdt en generalforsamling, selv om styret ikke kaller inn. Tingretten gjør dermed den oppgaven styret ikke gjør. Det samme vil ikke være mulig for innsyns- begjæringer. Hvis selskapet ikke gir innsyn, har ikke tingretten mulighet til å behandle begjæring om innsyn. Tingretten kan pålegge selskapet å gi innsyn, men kan ikke gjennomføre det. Siden enhver har rett til innsyn, antas det at det hovedsakelig ikke vil være spørsmål om rettslig avklaring, men et spørsmål om å oppfylle den eksisterende plikten. Et pålegg fra tingretten om å gi innsyn behøver derfor ikke å ha praktisk effekt.

Departementet har vurdert om det bør innføres mulighet for dagsmulkt for selskapene som ikke gir innsyn i tide. Dette kan på den ene siden være et effektivt tiltak for å sikre etterlevelse. På den annen side kan det være ulike grunner til at regelen ikke etterlevs innen fristen. Aksjeloven og allmennaksjeloven bygger i dag på et system der mye av ansvaret for etterlevelse legges til styret og daglig leder, og der det er regler om erstatningsansvar i visse tilfeller, se aksjeloven § 17-1 og allmennaksjeloven § 17-1. Denne mekanismen legger opp til en fleksibel vurdering, samtidig som det sikres at selskapene ikke forvaltes og ledes på en måte som legger til rette for tap for andre. For at en dagmulkt skal ha effekt, må mulkten være av en størrelse som enten er basert på omsetning og dermed tilpasset de ulike selskapene, eller den må være tilstrekkelig stor til at den får ønsket effekt.

Det følger også av aksjeloven § 19-1 og allmennaksjeloven § 19-1 at dersom stifter, medlem av styret eller bedriftsforsamlingen, daglig leder, firmategner og revisor forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her, kan de straffes med bøter eller under skjerpene forhold med fengsel i inntil ett år. Departementet er kjent med at disse straffereglene i liten grad blir brukt.

Det er likevel viktig at regelverket ikke legges opp slik at det ikke er konsekvenser av manglende etterlevelse. Departementet har derfor vurdert om det bør innføres en regel om at manglende etterlevelse kan kunngjøres i Brønnøysundregistrens elektroniske kunngjøringsportal, etter melding fra den som har begjært innsyn. Der manglende etterlevelse er begrunnet i et ønske om å skjule hvem som er aksjeeiere, kan det være

---

³⁵ Høringssvaret er tilgjengelig her: [188106-200304548-15.pdf \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no)

³⁶ Høringssvaret er tilgjengelig her: [188102-200304548-9.doc \(live.com\)](https://www.regjeringen.no)

nyttig informasjon for allmennheten. En slik mekanisme vil også kunne ha en preventiv effekt, ved at den som ikke gir innsyn vet at det vil bli allment kjent at innsyn ikke er gitt. Samtidig vil en slik kunngjøringsplikt medføre ressursbruk både for den som har bedt om innsyn og for Brønnøysundregistrene, som både må utvikle en løsning for å melde dette, og for å manuelt saksbehandle eventuelle henvendelser som kommer per e-post. Det vil kunne påvirke saksbehandlingstiden for andre meldinger. I tillegg er det usikkert hvilken effekt det vil ha på oppfyllelse av den enkelte innsynsbegjæringen. Departementet foreslår derfor ikke en slik kunngjøring.

Den preventive effekten kan være like effektiv for selskaper som handles på åpne handelsplasser ved at den som ber om innsyn melder fra til handelsplassen eller til andre. Den som ber om innsyn i slike selskaper vil også kunne henvende seg til selskapets kontofører, og få utskrift av aksjeeierboken direkte fra denne, hvis selskapet ikke benytter seg av innsynsløsning fra verdipapirsentralen.

For selskaper som ikke handles på åpen handelsplass, kan det være aktuelt å melde fra til bransjeorganisasjoner eller andre. Dersom det er mulige kunder eller mulige avtalepartnere som ber om innsyn, vil manglende oppfyllelse også kunne ha betydning for deres vurdering av selskapet som mulig samarbeidspartner eller leverandør.

Etter dette har departementet kommet til at det ikke foreslås særlige sanksjonsmekanismer for brudd på innsynsplikten. Ved at det legges opp til en fastsatt frist, blir det lettere for den som ber om innsyn å håndheve sitt krav innenfor de vanlige privatrettslige mekanismene.

4.2.9 Ansvar for opplysningene

Aksjeloven og allmennaksjeloven inneholder regler for oppdatering av aksjeeierboken og aksjeeierregisteret. Departementet foreslår ikke egne regler for ansvaret for opplysningene det gis innsyn i.

5 Innsyn i hvem som eier forvalterregistrerte aksjer

5.1 Gjeldende rett

5.1.1 Generelt om forvalterregistrering

Forvalterregistrering innebærer at en forvalter står innført i aksjeeierregisteret i stedet for aksjeeieren. Forvalterregistrering er tillatt i alle allmennaksjeselskaper, samt i aksjeselskaper hvor aksjene er registrert i en verdipapirsentral. Selskapene kan også vedtektsfeste at forvalterregistrering av aksjene ikke er tillatt. Regler om forvalterregistrering finnes i allmennaksjeloven § 4-10. For aksjeselskaper følger dette av aksjeloven § 4-4, jf. allmennaksjeloven § 4-10.

Ett av hovedformålene bak forvalterordningen er norsk næringslivs tilgang til utenlandsk kapital. Det er derfor bare utenlandske aksjeeiere som kan eie aksjer i norske selskaper

gjennom forvalter. Adgangen til å forvalterregistrere aksjer ble etablert for å legge til rette for en løsning hvor utenlandske personer kan eie aksjer i norske selskaper uten å måtte opprette konto hos en norsk kontoførende institusjon, jf. Ot.prp. nr. 84 (1984–85) punkt 5.6. Forvaltervirksomhet krever tillatelse fra Finanstilsynet. Forvaltere er som regel banker og andre finansforetak.

Forvalterregistrering av aksjene betyr at det er navnet på en tredjeperson som føres inn i aksjeeierregisteret, ikke navnet på aksjeeieren selv. Forvalteren har ikke eierskap til aksjene, og rettigheter og plikter knyttet til aksjene ligger hos eieren, ikke forvalteren. Mellom aksjeeieren og forvalteren kan det være flere tjenesteytere, altså flere som yter tilsvarende tjenester som forvalteren. Dette dreier seg om sending av meldinger fra selskapet, formidling av utbyttebetalinger og liknende. Disse omtales som formidlere. Alle forvaltere vil være formidlere, men begrepet forvalter viser til den formidleren som er innført i aksjeeierregisteret.

Selv om det i dag ikke er lovhjemlet rett til å få innsyn i hvem som eier forvalterregistrerte aksjer, er det flere selskaper som offentliggjør noen eller alle eiere bak forvalterregistrerte aksjer i tråd med anbefalinger fra Oslo børs. I Oslo børs sin IR-anbefaling (investor relations) fra 2021,³⁷ anbefales selskapene i punkt 3.2 å publisere (på selskapets nettsider) en oversikt over de 20 største eierne som også gir informasjon om hvilke som er registrert på forvalterkonto. Det anbefales å holde listen løpende oppdatert, eller at den oppdateres månedlig. Selskapene blir også anbefalt å vurdere om det er hensiktsmessig å publisere en reell eieroversikt over aksjene som er registrert på forvalterkonto basert på de 20 største eierne jevnlig og minst én gang i året.

5.1.2 Behov for forskriftsregulering for at innsynsretten kan tre i kraft

Allmenhetens rett til innsyn i hvem som er eiere av såkalte forvalterregistrerte aksjer ble vedtatt ved lovendring i allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd 11. juni 2021 nr. 84. I påvente av at departementet i forskrift gir nærmere bestemmelser om innsynsretten, er ikke allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd satt i kraft enda. Departementet foreslår derfor forskriftsbestemmelser om innsyn i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer, slik at allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd kan tre i kraft.

5.1.3 Endringsdirektiv til aksjonærrettighetsdirektivet (SRD II)

EØS-avtalen inneholder regler om forvaltere/formidlere og forvalterregistrerte aksjer. Endringsdirektiv (EU) 2017/828 (SRD II) har regler om noterte allmennaksjeselskaper sin rett til å identifisere egne aksjeeiere, og om formidlers plikt til å bidra til identifisering av aksjeeierne. Endringsdirektivet har også regler om formidlers plikt til å overføre informasjon mellom selskapet og aksjeeierne. Endringsdirektivets bestemmelser på dette området er gjennomført i norsk rett ved endringer i verdipapirsentralloven. Endringene trådte i kraft 1. juli 2023. Samtidig trådte det i kraft regler som hovedsakelig gir de samme

---

³⁷ [file:///C:/Users/NFD6984/Downloads/52118_Oslo-Bors-IR-anbefaling_2021%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/NFD6984/Downloads/52118_Oslo-Bors-IR-anbefaling_2021%20(1).pdf)

reglene også for selskaper som *ikke* er notert. Endringene er omtalt i Prop. 136 LS (2020–2021).³⁸

I SRD II er større åpenhet et av midlene som benyttes for å gi aksjeeierne insitamenter til å engasjere seg i selskapenes langsiktige forretningsforhold. Endringsdirektivet inneholder regler som skal sørge for åpenhet om hvordan institusjonelle investorer og kapitalforvaltere benytter rettighetene som følger med aksjene.

SRD II har ikke bestemmelser om offentliggjøring av opplysninger om eiere av forvalterregistrerte aksjer. Direktivet har heller ikke regler om allmenhetens rett til innsyn i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer.

Gjennomføringsforordning (EU) 2018/1212

Gjennomføringsforordningen³⁹ er gitt med hjemmel i SRD II⁴⁰ og gjennomført i norsk rett og gjelder som forskrift, jf. § 5 i forskrift om formidlere omfattet av verdipapirsentralloven § 4-5.

Ett av formålene med SRD II er å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av bestemmelser om identifikasjon av aksjeeiere, formidling av opplysninger og tilrettelegging for utøvelse av aksjeeierrettigheter, jf. fortalen punkt 46. Uensartet gjennomføring i medlemsstatene kan føre til at det vedtas nasjonale standarder som er innbyrdes inkompatible. Dette kan øke risikoen og kostnadene forbundet med transaksjoner over landegrensene, jf. fortalen punkt 47. Gjennomføringsforordningen skal sikre harmoniserte regler i medlemsstatene, og har tekniske regler om frister, format, språk, og sikkerhet ved overføring av opplysninger mellom formidlere, aksjeeiere og tredjeparter.

Etter gjennomføringsforordningen artikkel 9 nr. 6 skal en anmodning om opplysninger om aksjeeieres identitet videresendes av formidleren til neste formidler i kjeden «omgående», og «senest på slutten av den bankdagen da anmodningen ble mottatt». Dersom formidleren mottar anmodningen etter kl. 16:00 på sin bankdag, skal vedkommende overføre opplysningene omgående og senest kl. 10:00 neste bankdag.

Svaret på anmodningen om opplysninger om aksjeeieres identitet skal fremlegges og overføres av hver formidler til mottakeren definert i anmodningen omgående, og senest i løpet av bankdagen som følger umiddelbart etter registreringsdatoen eller dagen da den besvarende formidleren mottar anmodningen, alt etter hva som inntreffer sist.

---

³⁸ Prop. 136 LS (2020–2021) Endringer i aksjelovgivningen mv. (åpenhet om eierskap og deltakelse på generalforsamlingen) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 235/2020 og 236/2020 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2017/828 og forordning (EU) 2018/121 og lov 11. juni 2021 nr. 84 om endringer i aksjelovgivningen mv. (åpenhet om eierskap og deltakelse på generalforsamlingen).

³⁹ Europakommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2018/1212 av 3. september 2018 om fastsettelse av minstekrav til gjennomføring av bestemmelsene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/36/EF med hensyn til aksjeeieres identitet, overføring av opplysninger og tilrettelegging for utøvelse av aksjeeierrettigheter.

⁴⁰ Artikkel 3a nr. 8, 3b nr. 6 og 3c nr. 3.

5.1.4 Innsynsrett for selskapet og offentlig myndighet

Forvaltere har opplysningsplikt til selskapet og offentlige myndigheter om hvem som eier aksjene som forvalteroppdraget omfatter. Ifølge allmennaksjeloven § 4-10 fjerde ledd plikter forvalteren uten opphold å innhente og utlevere opplysninger om aksjeeieren, dersom selskapet eller en offentlig myndighet krever det. Forvalteren har ifølge § 4-10 fjerde ledd plikt til å innhente og utlevere følgende opplysninger:

- aksjeeierens navn, digital adresse og bostedsadresse (bokstav a)
- for juridiske personer; foretaksnavn, organisasjonsnummer eller lignende identifikasjonsnummer, digital adresse, forretningsadresse og eventuelt postadresse (bokstav a)
- antall aksjer som eies av den enkelte aksjeeier (bokstav b)
- hvis det anmodes om det; eventuell aksjeklasse og ervervsdato (bokstav c)

Det følger av verdipapirsentralloven § 4-4 fjerde ledd at forvaltere plikter å gi opplysninger om eierne i samme omfang og på samme måte som verdipapirsentralen plikter å gi opplysninger etter verdipapirsentralloven § 8-3 første ledd eller annen lov.

Det følger av allmennaksjeloven § 4-10 sjette ledd første punktum at Kongen kan gi forskrift om forvalterregistrering, herunder om forvalterens plikt til å gi selskapet og offentlig myndighet opplysning om eierforholdene til de aksjer som forvaltes, og plikt til å rapportere periodisk om eierforholdene til selskapet, offentlig myndighet eller til andre. Videre følger det av § 4-10 sjette ledd andre punktum at Kongen kan gi forskrift om nærmere bestemmelser om formidlers plikter etter fjerde ledd, herunder format, tidsfrister og gebyr.

Det er per i dag ikke gitt slike forskrifter med hjemmel i sjette ledd.

5.1.5 Allmennhetens innsynsrett

Allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd lovfester rett til innsyn i forvalterregistrerte aksjer. Bestemmelsen fastslår at enhver kan be selskapet om innsyn i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer i selskapet, og hvor mange aksjer hver enkelt eier. Selskapet kan kreve å få dekket sine faktiske kostnader i forbindelse med innsynskravet. Som nevnt er bestemmelsen ikke trådt i kraft i påvente av at nærmere bestemmelser om innsynsretten fastsettes i forskrift.

Når det gjelder forvalterregistrerte aksjer, er det ikke lovkrav om at selskapet har en løpende oppdatert oversikt om hvem som eier aksjene. Det innebærer at selskapet ved krav om innsyn, må identifisere hvem som eier de forvalterregistrerte aksjene, sammenstille opplysningene og utlevere disse. Selskapet må dermed be forvalterne om å utlevere opplysningene om eiere til selskapet, slik at selskapet kan utlevere opplysningene til den som har bedt om innsyn. Det vil medføre en økonomisk og administrativ kostnad for selskapet.

Det følger av allmennaksjeloven § 4-5 fjerde ledd at departementet kan gi forskrift om innsynsrett etter første og andre ledd, herunder om frist for å gi innsyn og om betaling av gebyr.

5.2 Departementets vurdering

5.2.1 Innledning

Innsyn i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer skiller seg fra innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret. Hvis det bes om innsyn i aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret, bes det om innsyn i informasjon som selskapene har eller har tilgang til. For forvalterregistrerte aksjer er det annerledes. Hvis ikke selskapene selv har bedt forvalteren om oversikt over hvem aksjeeierne er, har ikke selskapet selv denne informasjon. Dette innebærer at selskapets plikt til å gi innsyn i opplysningene normalt vil være mer omfattende når det bes om innsyn i hvem som eier forvalterregistrerte aksjer.

Normalt vil det være flere forskjellige forvaltere som er registrert i det samme selskapet. På hver forvalterkonto, altså i hver forvalters navn, kan det også være et stort antall aksjeeiere. Det varierer også hvor mange formidlere som står mellom forvalteren og aksjeeieren. Selskapet vil derfor motta informasjon om aksjeeierne fra flere ulike forvaltere og formidlere, og informasjonen vil komme på ulike tidspunkter. Selskapet må først innhente og sammenstille opplysningene, før de kan utleveres til den som har bedt om innsyn. Selskapet velger ikke hvilken forvalter som skal være registrert, selskapet velger kun om det skal tillate forvalterregistrering eller ikke.

Vurderingen av utleveringsfrist og dekning av faktiske kostnader for innsyn i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer blir derfor annerledes enn vurderingene knyttet til innsyn i aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret.

5.2.2 Frist for å utlevere opplysninger

Fristen for selskapet til å utlevere opplysninger om hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer, må etter departementets syn utformes slik at den er praktisk mulig å overholde for selskapene. Siden selskapet normalt ikke har informasjonen det bes om innsyn i, er selskapet derfor avhengig av tredjeparter for å oppfylle sin lovbestemte plikt til å utlevere opplysninger om eierskap.

Departementet har sett hen til erfaringer med behandling av selskapets rett til innsyn i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer, jf. allmennaksjeloven § 4-10 og § 2 i forskrift om formidlere omfattet av verdipapirsentralloven § 4-5. Som følge av kravene i SRD II er det i utgangspunktet korte frister for forvalterne og formidlerne til å videreformidle en anmodning om innsyn, samt til å besvare slike anmodninger. Det er også stilt krav til format. Reglene i SRD II har som nevnt vært gjennomført og i kraft i norsk rett siden 1. juli 2023, og det har derfor vært mulig å se hvordan reglene blir etterlevd i praksis. Det gjelder særlig for samhandlingen med forvaltere og formidlere

utenfor Norge, som har direkte betydning for norske selskapers mulighet til å overholde sine forpliktelser.

I allmennaksjeloven § 4-10 fjerde ledd er forvalterens frist for å innhente og utlevere opplysningene «uten opphold». Dette kunne tilsi at selskapets frist til å utlevere opplysningene ble satt til kort tid etter forvalternes egen frist.

I Norge tilbyr Euronext tjenester knyttet til innhenting av opplysninger om eiere av forvalterregistrerte aksjer som selskaper kan bruke for å sette ut arbeidet med innhenting og sammenstilling av opplysninger om eiere. Erfaringen er at det er stor variasjon mellom ulike forvaltere og formidlere om fristene i SRD II og gjennomføringsforordning (EU) 2018/1212 overholdes. Mange av forvalterne og formidlerne leverer i løpet av den første uken. Euronext har opplyst at det i gjennomsnitt tar to til fire uker å innhente og sammenstille en full oversikt over opplysninger om eiere av forvalterregistrerte aksjer. Det er flere grunner til dette. For det første kan det som nevnt være flere ulike forvaltere som er registrert i samme aksjeeierregister. Da må selskapet nå ut til alle forvalterne med anmodning om identifikasjon av eierne. I tillegg kan det være en lang rekke med formidlere mellom forvalteren og aksjeeieren. På én forvalterkonto kan det registreres aksjer på vegne av flere aksjeeiere.

For det andre viser Euronext sin erfaring at forvaltere og formidlere i varierende grad har tilpasset systemene sine til den prosessen som oppstilles i SRD II. Forvaltere og formidlere oppfylder i varierende grad sine frister for å videreformidle informasjon. Dersom det er mange ledd med formidlere i kjeden, vil dette ofte kreve manuell oppfølging i flere runder. Prosessen kan også kreve mye manuell oppfølging, fordi dataene som mottas fra formidlerne må bearbeides og sammenstilles. Det kan for eksempel være stor grad av dobbeltføring fordi samme aksjeeier rapporteres fra ulike ledd i formidlerkjeden, avhengig av oppsettet. Dette er tidkrevende å få sortert og rettet.

På bakgrunn av at prosessen med å innhente opplysninger om hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer er tid- og ressurskrevende i praksis, mener departementet at selskapet må gis en frist for utlevering av opplysningene som er håndterbar for dem. Det er etter departementets syn ikke hensiktsmessig å forskriftsregulere en frist som man vet at vil være svært utfordrende, om ikke umulig, å overholde. Departementet legger vekt på at selskapene ikke bør pålegges plikter som er utenfor deres kontroll å oppfylle.

Siden fristen for utlevering reguleres i forskrift, vil den kunne endres etter hvert som flere av formidlerne og forvalterne tilpasser seg det nye systemet. Forvalterne og formidlerne må også utvikle tekniske løsninger for å tilpasse seg til det nye systemet. Etter departementets syn er det derfor grunn til å tro at etterlevelsen utenfor Norge vil øke, og at det derfor er grunn til å revurdere fristene i forskriften etter en periode, for eksempel etter to år.

Departementet foreslår at selskapene gis en frist på fire uker til å innhente og utlevere opplysninger om hvem som er eiere av aksjer som er forvalterregistrerte. Departementet vil fortløpende vurdere om det bør settes en kortere frist for utlevering, ettersom selskapene får mer erfaring med innhenting og utlevering av eierskapsopplysninger.

Se forslag til § 3-2 i forskriften.

Dersom forvaltere ikke utleverer opplysningene til selskapet innen fristene, bør dette rapporteres til Finanstilsynet, se nærmere i punkt [5.2.6](#). Departementet vil samtidig vurdere mulige oppfølgingstiltak knyttet til formidlers etterlevelse av opplysningsplikten innenfor EØS-området.

5.2.3 Format ved utlevering

Departementet har vurdert om det bør stilles krav til hvilket format selskapene skal utlevere opplysningene i. For selskaper som er omfattet av SRD II (noterte allmennaksjeselskaper), er det stilt krav til format ved utveksling av opplysninger mellom selskapet og aksjeeiere via formidlere, og utveksling mellom formidlere. Dette følger av artikkel 2 i gjennomføringsforordningen,⁴¹ og tabellene i vedlegget, jf. § 5 i forskrift 1. september 2022 nr. 1532 om formidlere omfattet av verdipapirsentralloven § 4-5.

Det fremgår av artikkel 2 i SRD II at «[o]pplysninger angitt i gjennomføringsforordningen artikkel 3 til 8 skal sendes fra selskapet til formidlere, og overføres til aksjeeier i samsvar med standardiserte format. Formatene følger av tabellene vedlagt gjennomføringsforordningen». Dette gjelder blant annet opplysninger om identifikasjon av hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer. Overføring av informasjon mellom formidlere skal skje i elektroniske og maskinleselige formater som muliggjør samvirkingsevne (interoperabilitet) og direkte behandling, og som anvender internasjonale industristandarder som ISO eller metoder som er forenlige med ISO.

ISO-standarder som brukes er ISO 20022⁴² og ISO 15022.⁴³ ISO 20022 er en internasjonal meldingsstandard for finansielle filbaserte meldinger, og ISO 15022 er en internasjonal standard for transaksjonsutveksling innen verdipapirsektoren. Bruk av ISO-standardene gjør at informasjonen kan overføres effektivt mellom formidlere. Standardiserte formater for utveksling av informasjon skal gjøre det enklere for selskapene å sammenstille informasjonen som skal utleveres til den som har bedt om innsyn.

Etter det departementet er kjent med følger ikke alle formidlere kravene til bruk av standardisert format ved utveksling av informasjon om aksjeeieres identitet. Dette medfører blant annet at den informasjonen som selskapene får utlevert fra «besvarende formidler», altså den formidleren i formidlerrekken som innehar opplysningene om aksjeeieren, kommer i mange ulike og ustandardiserte formater. Dette fører til at selskapene må bruke ressurser på å sammenstille og systematisere opplysningene.

Etter departementets vurdering bør det ikke stilles detaljerte krav til formatet for utlevering fra selskapene. Samtidig må det stilles krav om at opplysningene utleveres på

---

⁴¹ Europakommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2018/1212 av 3. september 2018 om fastsettelse av minstekrav til gjennomføring av bestemmelsene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/36/EF med hensyn til aksjeeiers identitet, overføring av opplysninger og tilrettelegging for utøvelse av aksjeeierrettigheter (gjennomføringsforordningen)

⁴² ISO 20022 Financial services — Universal financial industry message scheme

⁴³ ISO 15022 Securities - Scheme for Messages (Data Field Dictionary)

en måte som gjør at den som har bedt om innsyn, kan forstå hvem de ulike aksjeeierne er og hvor mange aksjer hver enkelt eier.

Departementet foreslår at selskapet skal utarbeide en sammenstilt oversikt over eierne av forvalterregistrerte aksjer, og hvor mange aksjer hver enkelt eier. Oversikten skal dateres med dato for ferdigstillelse. Oversikten skal være forståelig og lesbar, slik at det fremgår klart hvem som er aksjeeiere og hvor mange aksjer hver enkelt eier. Departementet foreslår at selskapet kan utlevere oversikten i det formatet selskapet finner hensiktsmessig. Selskapet kan velge å utlevere oversikten i et søkbart format, for eksempel pdf eller excel.

Dersom opplysningene er så uklare at det er usikkert hvordan de skal forstås, vil selskapet ikke ha oppfylt sin plikt etter allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd. Departementet vil fortløpende vurdere om det er behov for å stille krav til formatet for utlevering av opplysningene.

Se forslag til § 3-3 i forskriften.

5.2.4 Hvor oppdaterte opplysningene skal være

Hvor lang tid det tar å utlevere opplysninger om eiere av forvalterregistrerte aksjer vil som nevnt avhenge av antallet registrerte forvaltere, antallet aksjeeiere under hver forvalter, antallet formidlere i hver formidlerkjede, og formidlernes etterlevelse av fristene. Det vil også spille inn om opplysningene videresendes til selskapet i formater som er i samsvar med SRD II.

Dersom det er mange forvalterkontoer og formidlere i rekken, vil opplysningene fra de ulike formidlerne komme frem til selskapet til ulik tid. Formidleren som har eierinformasjonen skal gi selskapet opplysninger om hvem som var eiere per tidspunktet selskapet selv har oppgitt, omtalt som «record date».

Se forslag til § 3-4 i forskriften.

5.2.5 Dekning av kostnader

Det følger av allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd at «[s]elskapet kan kreve å få dekket sine faktiske kostnader i forbindelse med innsynskravet». Det fremgår av forarbeidene til bestemmelsen (Prop. 136 LS (2020–2021) punkt 13.2 i merknaden til § 4-5) at «[s]elskapet kan etter *annet punktum* kreve å få dekket sine faktiske kostnader i forbindelse med innsynskravet fra den som ber om innsyn». Videre står det at «[s]elskapet kan ikke kreve et gebyr som overstiger de faktiske kostnadene forbundet med å innhente, sammenstille og utlevere opplysninger om eiere av forvalterregistrerte aksjer».

Den som ber selskapet om innsyn i opplysningene, må selv dekke selskapets kostnader. Videre er det kun de faktiske kostnadene som kan kreves dekket, selskapet kan ikke legge inn fortjeneste i gebyret. Etter det Euronext erfarer kan det koste mellom 50 000 og 100 000 kroner å innhente og sammenstille slike eieropplysninger. Som nevnt i vurderingen av frist for utlevering, kan det være komplekse og store mengder data som

innhentes fra forvalterne og formidlerne. Dette vil variere ut fra antallet forvalterkontoer som er registrert, og hvor mange ulike aksjeeiere som er registrert under hver forvalterkonto. Det er grunn til å forvente at kostnadene vil bli lavere etter hvert som flere forvaltere og formidlere tilpasser seg systemet etter SRD II, både formatkrav og tidsfrister.

Etter det departementet erfarer er det flere og flere formidlere som tar seg betalt for å utlevere opplysninger om eiere av forvalterregistrerte aksjer. Det følger av § 6 i forskrift om formidlere omfattet av verdipapirsentralloven § 4-5 at forvaltere og andre formidlere skal offentliggjøre hvilke gebyrer de tar for hver enkelt tjeneste som omfattes av forskriften. Dette inkluderer tjenester knyttet til identifikasjon av aksjeeiere. Det står også at gebyrene skal være ikke-diskriminerende og stå i forhold til de faktiske kostnadene ved utføring av tjenestene. For formidlere som har oppdaterte systemer i tråd med kravene i SRD II, vil de faktiske kostnadene ved å formidle informasjon være lave.

Dersom kostnaden ved å få innsyn i eierskapet til forvalterregistrerte aksjer for eksempel er 100 000 kroner, er det grunn til å anta at mange vil være avskrekket fra å bruke innsynsretten etter allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd. Dette kan medføre at det kun er ressurssterke aktører som kan få tilgang til informasjonen. Dette kan igjen bety at allmennhetens innsynsrett i realiteten uthules på grunn av kostnadene.

På den annen side er det, etter departementets syn, heller ikke rimelig at selskapet skal måtte ta betydelige kostnader forbundet med allmennhetens innsynsrett. Etter departementets vurdering bør det derfor ikke settes en øvre grense for hva selskapet kan kreve dekket, men viser til vurderingen i forarbeidene som fastsetter at gebyret ikke kan overstige de faktiske kostnadene. Det er nærliggende å anta at prosessen med å innhente opplysninger om hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer vil bli mindre kostnadskrevende i fremtiden, etter hvert som forvaltere og formidlere får tilpasset systemene sine til kravene i SRD II.

Særlig om forutsigbarhet knyttet til kostnader – opplysningsplikt

Den som ber om innsyn i eiere av forvalterregistrerte aksjer, kan bli forpliktet til å betale store beløp for å få utlevert denne informasjonen. Eksempelvis kan en privatperson be om innsyn i et tilfeldig selskap, og ende med en regning på 100 000 kroner for innsynskravet. Derfor må det fastsettes klare rammer for forutsigbarhet knyttet til kostnadene.

Departementet er kjent med at det er vanskelig for selskapene å estimere den samlede kostnaden for innhenting og sammenstillingen av opplysningene. Dette beror blant annet på om én eller flere formidlere i rekken tar seg betalt for å utlevere opplysningene. Videre beror det på hvor stor sammenstillingsjobb selskapet må gjøre før opplysningene kan utleveres. Selv om det ikke er mulig å estimere fullstendig, kan det imidlertid være viktig informasjon bare å vite at det normalt blir kostnader på flere titusen kroner.

Departementet foreslår derfor en bestemmelse i forskriften som fastsetter en opplysningsplikt for selskapet. Når noen ber selskapet om innsyn i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer, skal selskapet opplyse at selskapet kan kreve å få dekket sine

faktiske kostnader i forbindelse med innsynskravet, og at kostnadene kan bli betydelige. Dersom selskapet anslår at kostnadene vil overstige 30 000 kroner, skal selskapet også opplyse om dette. Begrunnelsen for å ta inn dette i forskriften er at den som ber om innsyn bør få vite hvilken størrelsesorden kostnadene ligger på. At kostnadene kan bli «betydelige» er subjektivt, og noen vil mene at 1 500 kroner for en innsynsbegjæring er betydelig. Vi ber om høringsinstansenes innspill til om det bør stå et annet beløp enn 30 000 kroner. Vi ber også om høringsinstansenes syn på om beløpet isteden bør knyttes til folketrygdens grunnbeløp (G).

Videre foreslås det at selskapet skal be den som ber om innsyn bekrefte at denne opprettholder innsynskravet. Hvis selskapet ikke mottar bekreftelse på at innsynskravet opprettholdes, bortfaller selskapets plikt til å gi innsyn, og rett til å kreve eventuelle faktiske kostnader dekket. Dette vil hindre at selskapet igangsetter en kostbar prosess uten at den som har bedt om innsyn har vurdert kostnadene ved innsynskravet. Departementet foreslår frister for selskapets plikt til å opplyse om kostnader, og for den som har bedt om innsyn til å bekrefte at denne opprettholder innsynskravet.

Se forslag til § 3-1 og § 3-2 i forskriften.

En praktisk situasjon som kan oppstå er at noen har bedt selskapet om innsyn, og at selskapet har igangsatt prosessen med å innhente opplysninger om eierne, når det kommer inn et nytt krav om innsyn. Et spørsmål er da om kostnadene for sammenstillingen bør deles mellom de to (eller eventuelt flere) som har bedt om innsyn. Departementet ber særlig om høringsinstansenes innspill til dette spørsmålet.

Særlig om identifikasjon av den som ber om innsyn

Ettersom selskapet kan kreve sine faktiske kostnader dekket av den som ber om innsyn, kan det ikke bes om innsyn anonymt. Den som ber om innsyn må identifisere seg, slik at selskapet kan rette et betalingskrav mot vedkommende. Departementet foreslår at den som har bedt om innsyn skal oppgi personalia som gjør at vedkommende kan identifiseres. Dette inkluderer navn, fødselsdato, adresse, telefonnummer og e-postadresse. Informasjonen skal oppgis i bekreftelsen om at innsynskravet opprettholdes.

Se forslag til § 3-1 i forskriften.

5.2.6 Utlevering av eksisterende oversikter

I de tilfellene der innhenting og sammenstilling er tid- og kostnadskrevende for selskapet vil det være byrdefullt for selskapet å gjenta denne øvelsen ofte. Departementet vurderer at allmenhetens behov for oppdaterte opplysninger må veies opp mot hvilke byrder selskapene pålegges.

For å gjøre innsyn i eiere av forvalterregistrerte aksjer mer tilgjengelig, uten at selskapene eller den som ber om innsyn pådrar seg kostnader, foreslår departementet en bestemmelse om utlevering av eksisterende oversikter.

Dersom selskapet på tidspunktet det mottar innsynsbegjæringen har en eksisterende oversikt over eierne av forvalterregistrerte aksjer, skal selskapet opplyse om dette, og

datoen for oversikten. Den som ber om innsyn, kan kreve å få utlevert denne kostnadsfritt innen tre virkedager fra innsynskravet fremsettes. Dette innebærer at allmennheten kan sende en henvendelse til selskapet og spørre om de har utarbeidet oversikter over eierne av forvalterregistrerte aksjer i selskapet. Hvis selskapet har det, skal disse utleveres raskt og kostnadsfritt. Dette sikrer allmennheten enkel tilgang til opplysninger som selskapet allerede besitter.

Hvis den eksisterende oversikten ikke er eldre enn fire uker, kan selskapet oppfylle sin plikt til å gi innsyn ved å utlevere denne. Innsyn skal i så tilfelle gis kostnadsfritt og innen tre virkedager fra det tidspunktet selskapet mottok innsynsbegjæringen. Dette vil lette byrdene for selskapet ved at selskapet ikke behøver å gjenta innhenting og sammenstilling av opplysninger som beskrevet over. Innsyn i eksisterende oversikter kan gjøres anonymt.

Dersom den som ber om innsyn ønsker en nyere oversikt enn den selskapet besitter, gjelder reglene for behandling av begjæring om innsyn som nevnt over, og selskapet kan da kreve alle faktiske kostnader dekket.

Ved gjentatte innsynskrav eller misbruk av innsynsretten foreslår departementet tilsvarende regler som nevnt i punkt [4.2.6](#). Dette innebærer at dersom selskapet i løpet av en periode på minst seks måneder mottar mer enn tolv innsynskrav fra samme person, gjelder en utleveringsfrist på ti dager. I tillegg kan selskapet fakturere den som har bedt om innsyn for selskapets interne ressursbruk. Selskapet kan kreve forskuddsbetaling. Dette gjelder fra det trettende innsynskravet mottas av selskapet. For øvrig vises det til drøftelsen i punkt [4.2.6](#).

Se forslag til § 3-5 i forskriften.

Departementet har vurdert om det bør være mulig å avgrense innsynsbegjæringen til konkrete aksjeposter eller eierskap over en bestemt prosent. Departementet er imidlertid i tvil om en slik mulighet vil redusere kostnadene ved innsynet. Etter departementets oppfatning vil forvalterens arbeid med å behandle innsynsbegjæringen være det samme uavhengig av om innsynsbegjæringen er begrenset eller ikke. Forvalteren vil uansett måtte bruke tid på å identifisere eierne, og må fortsatt gjennomgå hele porteføljen for å identifisere de aktuelle eierne. Departementet er derfor usikker på om en begrenset innsynsbegjæring vil føre til lavere kostnader. Departementet ber særskilt om høringsinstansenes syn på dette.

5.2.7 Håndhevelse av reglene om innsyn

Departementet viser til det som er skrevet om håndhevelse i punkt 4.2.8. Det er selskapet som er pliktsubjekt etter allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd. Som beskrevet ovenfor, er selskapet avhengig av leveranser fra forvalter eller formidler for å kunne utlevere opplysningene til «enhver». Selskapets brudd vil eventuelt bestå i å unnlate å anmode forvalter om opplysninger, eller unnlate å utlevere opplysningene som er innhentet. Forvalternes eller formidlernes brudd på opplysningsplikten vil være forhold utenfor selskapets kontroll og som selskapet ikke kan svare for. Dette tilsier at selskapet ikke skal hefte for forvalternes og formidlernes manglende oppfyllelse av sine plikter.

Finanstilsynet har sanksjonsmuligheter dersom forvalter ikke oppfyller sin opplysningsplikt. Ved brudd på forvalterens plikt kan Finanstilsynet tilbakekalle godkjenningen til å opptre som forvalter. Finanstilsynet kan også kreve sperring av forvalterkontoer eller gi pålegg om at forvalteren ikke kan disponere over forvalterregistrerte finansielle instrumenter, jf. verdipapirsentralloven § 11-7 og verdipapirfondforskriften § 13-6. Finanstilsynet kan også ilegge gebyr for brudd på forvalterens plikter knyttet til finansielle instrumenter som er innført i en norsk verdipapirsentral, jf. verdipapirsentralloven § 11-9. Det følger av forarbeidene til verdipapirsentralloven (Prop. 136 LS (2020–2021) punkt 10.3.5) at «[o]vertredelse av plikt til å gi opplysninger om aksjeeiers identitet kan medføre overtredelsesgebyr etter verdipapirsentralloven § 11-9 første ledd».

5.2.8 Periodisk offentliggjøring

Innledning

Stortinget har vedtatt en lovbestemmelse som gir departementet myndighet til å gi regler om periodisk offentliggjøring av aksjeeiere i selskapet. Det følger av allmennaksjeloven § 4-5 femte ledd at

[d]epartementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om plikt for selskaper til periodisk å offentliggjøre en oversikt over aksjeeiere i selskapet som skal være kostnadsfritt tilgjengelig for allmennheten. I forskriften kan det blant annet gis regler om hvilke opplysninger som skal offentliggjøres, hvordan og hvor ofte disse skal offentliggjøres, varighet for offentliggjøringen, begrensninger i offentliggjøringsplikten, samt oppbevaring av opplysninger.

Departementet har tidligere vurdert om selskaper med forvalterregistrerte aksjer bør ha en plikt til periodisk å offentliggjøre en oversikt over hvem som er eiere av selskapets forvalterregistrerte aksjer.

I forarbeidene (Prop. 136 LS (2020–2021) punkt 13.2) til bestemmelsen står det:

Nytt femte ledd første punktum gir departementet hjemmel til å fastsette forskrift om plikt for selskaper til periodisk å offentliggjøre en oversikt over aksjeeiere i selskapet, som skal være kostnadsfritt tilgjengelig for allmennheten. Begrepet «aksjeeiere» omfatter både aksjeeiere som er innført i aksjeeierregisteret og eiere av forvalterregistrerte aksjer.

Bestemmelsen gir departementet hjemmel til å fastsette forskrift om at et selskap som har forvalterregistrerte aksjer, har plikt til periodisk å offentliggjøre informasjon om hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer. Etter departementets syn kan en slik regel være hensiktsmessig fordi innsyn etter allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd vil kunne bli kostbart for de som ber om innsyn, og tid- og ressurskrevende for selskapene. Som nevnt ovenfor kan den reelle muligheten til å få innsyn være begrenset til de aktørene som kan og vil bruke økonomiske ressurser på å innhente opplysninger om forvalterregistrerte aksjer.

Kostnader ved periodisk offentliggjøring

En regel om periodisk offentliggjøring som er kostnadsfritt tilgjengelig for enhver, for eksempel én gang i året, vil etter departementets syn kunne avhjelpe de utfordringene som knytter seg til innsynsretten i allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd. Dette vil samtidig innebære en økonomisk og administrativ kostnad for selskaper som har forvalterregistrerte aksjer. Per 31. januar 2024 var 312 aksjeselskaper og 217 allmennaksjeselskaper med forvalterregistrerte aksjer registrert hos Euronext. Mange av disse selskapene er store, noterte selskaper med høy omsetning. For de store selskapene vil kostnadene ved en årlig innhenting av opplysninger om eierne av de forvalterregistrerte aksjene være små sett i forhold til selskapets omsetning. For mindre selskaper kan imidlertid en årlig kostnad på 50 000 til 100 000 kroner for å innhente og sammenstille disse opplysningene være betydelig. En oversikt fra Euronext datert 31. januar 2024 viser hvilke registrerte selskaper som har forvalterregistrerte aksjer. Noen av disse har negativt årsresultat eller lavt overskudd. For disse selskapene vil kostnadene ved å innhente informasjon om eierne av de forvalterregistrerte aksjene kunne ha store konsekvenser for selskapet.

Det er valgfritt for selskapene å tillate forvalterregistrering av aksjer. Selskaper som har tillatt forvalterregistrerte aksjer, vil få en årlig kostnad for å tilby forvalterregistrering. Selskapet må vurdere om mulighetene for bedre kapitaltilgang fra utlandet veier opp for kostnaden som følger av offentliggjøringsplikten. Stortinget har besluttet at åpenhet om alle aksjeeiere, inkludert forvalterregistrerte, veier tungt og at selskapene som vil tilby dette må håndtere kostnadene ved å identifisere sine aksjeeiere gjennom en periodisk offentliggjøring.

Hyppighet ved periodisk offentliggjøring

Departementet vurderer at selskapene i første omgang skal pålegges en årlig offentliggjøring. En hyppigere oppdatering vil innebære økte kostnader for selskapene, og departementet vurderer at hensynet til åpenhet må avveies mot hensynet til selskapets økonomiske og administrative ressursbruk, personvern, forholdet til kapitaltilgang og andre hensyn som beskrevet i punkt 1.2.

Som nevnt ovenfor, skjer det en kontinuerlig tilpasning til SRD II hos formidlere og forvaltere i EØS. Når flere har tilpasset systemene sine til SRD II-prosessen, er det grunn til å anta at prosessen med å identifisere forvalterregistrerte aksjeeiere vil gå raskere og være mindre kostbart. Det vil på sikt være relevant å vurdere en hyppigere offentliggjøring, for eksempel halvårlig eller kvartalsvis.

Hvordan periodisk offentliggjøring bør gjøres

Departementet foreslår at den periodiske offentliggjøringen kan løses ved at selskapet på sin nettside publiserer hvor informasjonen kan bestilles. Departementet vurderer at det ikke er nødvendig at selskapet publiserer oversikten tilgjengelig for enhver. Etter departementets vurdering kan offentliggjøring også gjøres gjennom tekniske løsninger hos verdipapirsentralen, dersom dette er teknisk mulig.

Departementet foreslår at selskapene som er omfattet av kravet om periodisk offentliggjøring, skal innhente opplysninger om hvem som eier forvalterregistrerte aksjer og hvor mange aksjer hver enkelt eier én gang i året. Oversikten skal være datert senest seks uker før generalforsamlingen avholdes. Departementet foreslår ikke et fast tidspunkt for innhenting av opplysningene, slik at selskapet har fleksibilitet til å hensynta andre prosesser og annet arbeid. Dette gjør også at det ikke er enkelt for investorer å tilpasse seg reglene for offentliggjøring av eierskapet. Selv om de fleste som benytter forvalterordningen har legitime hensikter og gjør dette for å slippe å ha VPS-konto i Norge, vil det alltid være risiko for at enkelte benytter forvalterordningen for å skjule sitt eierskap. Departementet vurderer at dette forslaget ivaretar hensynet til allmennhetens behov for innsyn.

Departementets forslag

På bakgrunn av det som er gjennomgått i punkt [5.2.8](#) foreslår departementet at selskaper med forvalterregistrerte aksjer skal pålegges å utarbeide en årlig oversikt over hvem som eier de forvalterregistrerte aksjene, og hvor mange aksjer hver enkelt eier. Oversikten skal være tilgjengelig senest seks uker før selskapets generalforsamling. Oversikten kan gjøres tilgjengelig for allmennheten ved at selskapet publiserer klar og tydelig informasjon på sin nettside om hvordan man skal gå frem for å bestille oversikten. Utlevering av oversikten skal være kostnadsfri for den som ber om den.

Se forslag til § 4-1 i forskriften.

Momenter høringsinstansene bes vurdere særskilt

- Hvordan opplysningene bør offentliggjøres (selskapets nettside, gjennom verdipapirsentralen, fra offentlige myndigheter el.l.). Departementets foreløpige vurdering er at det kan være aktuelt å legge til rette for et tilsvarende opplegg som for innsyn i aksjeeierregisteret generelt, eller at det kan være aktuelt å se hen til arbeidet til arbeidsgruppen.
- Hvor ofte opplysningene skal offentliggjøres (årlig, halvårlig, kvartalsvis). Etter departementets syn kan det også være hensiktsmessig at offentliggjøringsplikten ikke knyttes til fastsatte datoer, slik at det ikke er mulig å tilpasse eierskapet for å unngå offentliggjøring.
- Varigheten av offentliggjøringen, spesielt om det skal være anledning til å få innsyn i tidligere offentliggjorte oversikter.
- Om offentliggjøringen bør begrenses til for eksempel de 20 største aksjeeierne eller til for eksempel eiere med over én prosent av aksjene. Departementet bemerker til dette at det fortsatt vil innebære en full kartlegging fra selskapet side, for å kunne fastsette hvem disse er. Som et utgangspunkt er det etter departementets vurdering hensiktsmessig at oversikten inneholder informasjon om samtlige aksjeeiere, fordi det kan være ulike forhold som begrunner at man ønsker innsyn. Dersom det blir aktuelt med korte intervaller mellom de periodiske offentliggjøringene, kan dette imidlertid være et virkemiddel for å motvirke utfordringer med personvern eller kapitaltilgang, for eksempel

fra småsparere i land som Tyskland, der beskyttelse av personopplysninger har et særlig fokus i befolkningen.

- Om krav til periodisk offentliggjøring bør knyttes til en omsetningsterskel for å unngå at selskaper som går med underskudd, eller har lavt overskudd, omfattes av reglene.
- Andre praktiske forhold eller tekniske utfordringer knyttet til regulering av periodisk offentliggjøring.

Departementets tidligere vurderinger fremgår av høringsnotat datert 18. november 2019 *Forslag til ny lov om røystingsrådsgjevarar og endringer i aksjelovgivningen mv. (SRD II, åpenhet og innflytelse)*.⁴⁴

Forskriftshjemmelen i allmennaksjeloven § 4-5 femte ledd er omtalt i Prop. 136 LS (2020–2021) kapittel 6.⁴⁵ Der fremgår blant annet høringsinnspill og departementets tidligere vurderinger av periodisk offentliggjøring.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene

6.1 Konsekvenser for og ved større åpenhet om aksjeeiere

Dette høringsnotatet inneholder forslag til regulering av hvordan innsyn skal gis i aksjeeierboken og i aksjeeierregisteret. Effekten av disse reglene vil avhenge av i hvor stor grad innsynsretten blir brukt, og overfor hvilke selskaper. Reglene er ment å legge til rette for større tilgjengelighet for opplysninger om aksjeeiere. Den største effekten for tilgjengeligheten vil imidlertid komme av utvikling av tekniske innsynsløsninger hos leverandørene, spesielt av innsynsløsninger for selskaper som har aksjeeierregister. Departementet har foreslått regler som ikke stenger for slik utvikling.

I punkt 1.21.2 er flere forhold som økt åpenhet kan bidra til trukket frem, blant annet til å avdekke kritikkverdige forhold. Enklere tilgang til opplysningene kan bidra til at det er lettere for presse og andre å avdekke kritikkverdige forhold, inkludert økonomisk kriminalitet. Økt åpenhet kan også ha preventiv virkning, slik at personer unnlater å gjøre kritikkverdige handlinger, fordi de vet at det kan bli oppdaget. For mange har også økt åpenhet en mer direkte effekt, for eksempel for eksisterende og mulige kontraktsparter som vil vite hvem som er eiere i selskapet de forholder seg til. Det samme gjelder andre kunder og andre som forholder seg til selskapet og som vil få oversikt over hvem som har kontroll eller eierskap i selskapene de forholder seg til, for eksempel i forbindelse med aktsomhetsvurderinger.

Forslagene til forskriftsregler for innsyn i aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret gir ikke åpenhet om nye opplysninger om aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret, og gir i den forstand ikke økt åpenhet. Reglene vil imidlertid stille klarere rammer for hvordan og når innsyn skal gis, og det foreslås at innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret skal være

---

⁴⁴ [Arbeidsdok. 14. nov. \(regjeringen.no\)](#)

⁴⁵ [Prop. 136 LS \(2020–2021\) - regjeringen.no](#)

kostnadsfritt for den som ber om innsynet. Regulering og rammer for innsynet vil derfor kunne bidra til økt åpenhet i form av en enklere praktisk tilgang. Det kan også ha betydning at den som ber om innsyn har mulighet til å vite på forhånd hvilke rammer som gjelder, blant annet vite frister og format, og vite at innsyn er kostnadsfritt. Alle disse forholdene kan bidra til økt faktisk åpenhet, med de effektene som er beskrevet i forrige avsnitt. For kontraktsparter, kunder og liknende, som allerede forholder seg til selskapet, kan de foreslåtte endringene i stor grad løse behovene. For mange av disse ivaretas behovet i stor grad fra offentlig tilgjengelige søk hos private tjenestetilbydere, og det kan være tilstrekkelig med en bekreftelse fra selskapet om at det som ligger offentlig tilgjengelig fortsatt er korrekt. Mange aksjeselskaper har ikke endringer i aksjeeierskapet årlig. Tall fra Skatteetaten indikerer at 83 prosent av aksjeselskapene ikke har endringer i løpet av ett år.

Effektene forventes likevel å være mindre enn endringene som følger av arbeidet beskrevet i punkt 2.1 og 2.2. Det er rettslig sett stor åpenhet om aksjeeiere, og det er den praktiske tilgangen som vil ha mest effekt. Det å kontakte selskapet innebærer ressursbruk for den som ber om innsyn, også å be om bekreftelse på at det ikke har skjedd endringer i eierskapet.

Det vil derfor også ha betydning hvilken teknologisk utvikling som skjer hos leverandørene, og om selskapene ønsker å bruke tjenester, for eksempel hos verdipapirsentraler eller leverandører av fagsystemer, som tilbyr innsynsløsninger.

Endringene kan også bidra til at innsynsretten blir bedre kjent, spesielt innsynsretten i aksjeeierboken. Fra den offentlige debatten fremgår det at det blant annet er noen journalister som ikke er klar over denne innsynsretten, og fra kartleggingen beskrevet i punkt 2.3 fremgår det at noen offentlige myndigheter heller benytter seg av informasjon tilgjengelig gjennom tjenester som proff.no eller purehelp.no, enn ved å henvende seg til selskapene direkte. Samtidig vises det til at slike offentlige myndigheter har bruk for oppdatert informasjon. Departementet antar det samme kan være tilfelle for andre private aktører. Bedre kunnskap om innsynsretten kan derfor også bidra til større åpenhet. Som følge av det som er beskrevet foran, er effekten i form av bidrag til større åpenhet om aksjeeiere ikke prissatt.

6.2 Konsekvenser av reglene om innsyn i forvalterregistrerte aksjer

Forslagene som gjelder innsyn i forvalterregistrerte aksjer, gjør at lovbestemmelsen om innsyn i allmennaksjeloven § 4-5 andre ledd kan tre i kraft. Bestemmelsen gir rett til innsyn som man ikke har i dag. Ikraftsettelse av denne bestemmelsen kan bidra til økt åpenhet, med de effektene som er beskrevet foran. Samtidig vil det fortsatt være tid- og ressurskrevende prosesser for å få innsyn. Det påvirker også kostnadene, og per i dag er det store kostnader forbundet med slikt innsyn. Kostnadene skyldes blant annet at det er behov for omfattende manuelt arbeid i oppfølgingen av innsynsbegjæringene til forvaltere og formidlere, og til bearbeiding av mottatt informasjon. Etter hvert som forvaltere og formidlere tilpasser seg endringene som følger av SRD II, vil tids- og kostnadsbildet

endres. Per i dag kan imidlertid tids- og kostnadsbildet innebære at det ikke blir mange begjæringer om innsyn i oversikter over eiere av forvalterregistrerte aksjer. Effekten er ikke prissatt.

6.3 Konsekvenser for selskapene

Reglene kan medføre at flere ber om innsyn i aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret. For selskapene kan det medføre økte kostnader i form av egen ressursbruk, eller i form av kostnader til innsynsløsning hos verdipapirsentraler eller leverandører av fagsystemer.

For selskaper som har forvalterregistrerte aksjer, vil forslaget om årlig offentliggjøring av oversikt over eierne innebære økte kostnader. Dette vil anslagsvis være 50 000–100 000 kroner i årlige kostnader per selskap som omfattes.

For store selskaper vil denne kostnaden kunne være håndterbar.

For små selskaper vil en slik kostnad være betydelig og potensielt påvirke selskapets levedyktighet. Selskapene kan imidlertid velge å ikke ha forvalterregistrerte aksjer, men må i så fall ta høyde for at utenlandsk kapital kan forsvinne. Forslaget om årlig offentliggjøring kan derfor ha vesentlige negative konsekvenser for de selskapene som har negativt resultat eller lavt overskudd. Som nevnt over er det imidlertid grunn til å anta at kostnadene vil bli lavere i fremtiden, når flere har tilpasset systemene sine til SRD II.

6.4 Konsekvenser for offentlige myndigheter

Forslagene innebærer ingen særlige konsekvenser for offentlige myndigheter. Offentlige myndigheter kan ha nytte av bedre rammer for innsyn i aksjeeierbøker eller aksjeeierregistre på samme måte som private parter, se punkt 6.1.

7 Departementets forslag

Forslag til forskrift om innsyn i aksjeeierboken, aksjeeierregisteret og forvalterregistrerte aksjer.

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med hjemmel i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 4-6 og lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 4-5.

Kapittel 1. Innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret

§ 1-1 *Hvordan innsyn skal gis*

(1) Hvis noen ber selskapet om innsyn i aksjeeierboken, jf. aksjeloven § 4-6, eller aksjeeierregisteret, jf. allmennaksjeloven § 4-5, skal selskapet sende vedkommende en kopi av aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret per e-post.

(2) Den som ber om innsyn, kan be om å motta kopi av aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret via andre kanaler enn e-post. Selskapet kan nekte å etterkomme slik forespørsel hvis det foreligger saklig grunn for det. I vurderingen av om det foreligger saklig grunn, kan det blant annet legges vekt på om det å etterkomme forespørselen vil innebære særlig ressursbruk hos selskapet, medføre særlige kostnader, kreve en særskilt lisens, eller innebære informasjonssikkerhetsrisiko.

§ 1-2 *Innsyn via innsynsløsninger*

(1) Selskaper som har registrert aksjene i en verdipapirsentral som tilbyr søkbar innsynsløsning i aksjeeierregisteret, kan gi innsyn i aksjeeierregisteret via slik innsynsløsning. Ber noen selskapet om innsyn, kan selskapet avvise kravet ved å henvise til verdipapirsentralens innsynsløsning. Henvisningen må skje på en slik måte at den som ber om innsyn, enkelt kan finne frem til innsynsløsningen.

(2) Dersom den som ber selskapet om innsyn ikke kan skaffe seg tilgang til innsynsløsningen nevnt i første ledd, skal selskapet likevel gi innsyn etter § 1-1. Første punktum gjelder tilsvarende ved vedvarende nedetid eller systemsvikt i innsynsløsningen.

(3) Første og andre ledd gjelder tilsvarende dersom selskapet fører aksjeeierboken i et fagsystem eller hos annen tjenesteleverandør, og leverandøren av fagsystemet eller tjenesten tilbyr søkbar innsynsløsning i aksjeeierboken.

§ 1-3 *Frist*

(1) Innsyn i aksjeeierboken skal gis innen tre virkedager fra innsynskravet ble mottatt av selskapet. Dersom selskapet i løpet av en periode på inntil seks måneder mottar mer enn tolv innsynskrav fra samme person, kan selskapet gi innsyn til denne personen innen ti virkedager fra det trettende innsynskravet ble mottatt av selskapet.

(2) Innsyn i aksjeeierregisteret skal gis innen én virkedag fra innsynskravet ble mottatt av selskapet.

§ 1-4 *Hvor oppdaterte opplysningene skal være*

(1) Det skal gis innsyn i aksjeeierboken slik den var på det tidspunktet kravet om innsyn ble mottatt av selskapet. Selskapet skal opplyse om eventuelle endringer i aksjeeierboken fra dette tidspunktet og frem til innsyn gis.

(2) Det skal gis innsyn i aksjeeierregisteret slik det var per tidspunktet for avslutning av handel på det regulerte markedet eller den multilaterale handelsplass der selskapet er tatt opp til handel. Er selskapet ikke tatt opp til handel på regulert marked eller multilateral handelsplass, skal innsyn gis i aksjeeierregisteret slik det var per klokken 16:30 siste virkedag.

§ 1-5 Dekning av kostnader

Innsyn i aksjeeierboken eller aksjeeierregisteret skal gis kostnadsfritt. Selskapet kan likevel kreve dekket sine utgifter til porto, dersom innsyn gis via post.

Dersom selskaper som har aksjeeierbok i løpet av en periode på inntil seks måneder mottar mer enn tolv innsynskrav fra samme person, kan selskapet likevel kreve dekket sin interne ressursbruk ved å håndtere innsynskrav utover de første tolv. Det skal faktureres per påløpte kvarter, og timesatsen skal være den timesats som fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet i medhold av forskrift 3. desember 1997 nr. 1441 om salær fra det offentlige til advokater m.v. § 2 første ledd første punktum. Selskapet kan kreve at den som har bedt om innsyn, forskuddsbetaler for behandlingen av innsynskravet.

Andre ledd gjelder ikke dersom selskapet benytter seg av en innsynsløsning som nevnt i § 1-2.

Kapittel 2. Tilgjengeliggjøring av aksjeeierboken og aksjeeierregisteret på generalforsamling

§ 2-1 Tilgjengeliggjøring av aksjeeierregisteret på generalforsamling

(1) I selskaper med aksjeeierbok skal styret sørge for at aksjeeierboken er tilgjengelig på generalforsamling. Selskapet bestemmer hvordan tilgjengeliggjøringen skal skje.

(2) I selskaper som har registrert aksjene sine i en verdipapirsentral, skal styret sørge for at aksjeeierregisteret slik det var per registreringsdato, jf. allmennaksjeloven § 5-2 første ledd, er tilgjengelig på generalforsamling. Selskapet bestemmer hvordan tilgjengeliggjøringen skal skje.

Kapittel 3. Innsyn i eiere av forvalterregistrerte aksjer

§ 3-1 Plikt til å opplyse om kostnader

(1) Når noen ber selskapet om innsyn i hvem som er eiere av forvalterregistrerte aksjer, skal selskapet opplyse at selskapet kan kreve å få dekket sine faktiske kostnader i forbindelse med innsynskravet, og at kostnadene kan bli betydelige. Dersom selskapet anslår at kostnadene vil overstige 30 000 kroner, skal selskapet også opplyse om dette.

(2) Selskapet skal be den som ber om innsyn bekrefte at denne opprettholder innsynskravet. Mottar selskapet ikke bekreftelse på at innsynskravet opprettholdes, bortfaller selskapets plikt til å gi innsyn, og rett til å kreve eventuelle faktiske kostnader dekket. I bekreftelsen skal den som har bedt om innsyn oppgi personalia som gjør at vedkommende kan identifiseres. Dette inkluderer navn, fødselsdato, adresse, telefonnummer og e-postadresse.

§ 3-2 *Frister*

(1) Selskapet skal oppfylle sin plikt til å opplyse om kostnader etter § 3-1 innen to virkedager fra selskapet mottok innsynskravet.

(2) Den som har bedt om innsyn, må avgi bekreftelse som nevnt i § 3-1 andre ledd innen én uke fra mottak av opplysninger som nevnt i § 3-1 første ledd.

(3) Selskapet skal gi innsyn i hvem som eier forvalterregistrerte aksjer innen fire uker fra selskapet mottok bekreftelse som nevnt i § 3-1 andre ledd.

§ 3-3 *Sammenstilt oversikt*

Selskapet skal sørge for at det utarbeides en sammenstilt oversikt over hvem som er eiere av de forvalterregistrerte aksjene, og hvor mange aksjer hver enkelt eier. Oversikten skal dateres med dato for ferdigstilling. Oversikten skal være forståelig og lesbar, slik at det fremgår klart hvem som er aksjeeiere og hvor mange aksjer hver enkelt eier. Selskapet kan utlevere oversikten i det formatet selskapet finner hensiktsmessig.

§ 3-4 *Hvor oppdaterte opplysningene skal være*

Oversikten som er nevnt i § 3-3, skal inneholde opplysninger om hvem som var eiere av de forvalterregistrerte aksjene på det tidspunktet selskapet selv har oppgitt ved innhenting av opplysningene fra forvalter.

§ 3-5 *Utlevering av eksisterende oversikt*

(1) Dersom selskapet på tidspunktet det mottar innsynskravet har en oversikt som nevnt i § 3-3, skal selskapet opplyse om dette, og datoen for oversikten, jf. § 3-3 andre punktum. Den som ber om innsyn, kan kreve å få utlevert denne kostnadsfritt innen tre virkedager fra kravet fremsettes.

(2) Hvis den eksisterende oversikten ikke er eldre enn fire uker, kan selskapet oppfylle sin plikt til å gi innsyn ved å utlevere denne. Innsyn skal i så tilfelle gis kostnadsfritt og innen tre virkedager fra det tidspunktet selskapet mottok innsynskravet. Selskapet plikter da ikke å gi opplysninger som nevnt i § 3-1.

(3) Dersom selskapet i løpet av en periode på minst seks måneder mottar mer enn tolv innsynskrav fra samme person, gjelder reglene i § 1-3 første ledd og § 1-5 andre ledd tilsvarende.

Kapittel 4. Periodisk offentliggjøring av eiere av forvalterregistrerte aksjer

§ 4-1 *Selskapets plikt til å tilgjengeliggjøre oversikt over eiere av forvalterregistrerte aksjer*

Selskaper som har forvalterregistrerte aksjer, skal minst én gang i året gjøre tilgjengelig for allmennheten en oversikt over hvem som eier forvalterregistrerte aksjer i selskapet og hvor mange aksjer hver enkelt eier.

Oversikt som nevnt i første ledd skal være kostnadsfritt tilgjengelig for allmennheten senest seks uker før generalforsamling avholdes. Oversikten kan gjøres tilgjengelig ved at selskapet publiserer informasjon på sin nettside om hvordan oversikten kan bestilles.

Oversikten skal gjøres tilgjengelig for den som ber om det, innen tre virkedager fra kravet fremsettes.

Kapittel 5. Beregning av frister

§ 5-1 Beregning av frister

Ved beregning av frister etter denne forskriften, gjelder aksjeloven § 18-4 for innsyn i aksjeeierbok, og allmennaksjeloven § 18-4 for innsyn i aksjeeierregister eller hvem som eier forvalterregistrerte aksjer.

Kapittel 6. Ikrafttredelse

§ 6-1. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft [xxx]. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 4. november 1976 nr. 1 om aksjebokens offentlighet i aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper.